

želi jo

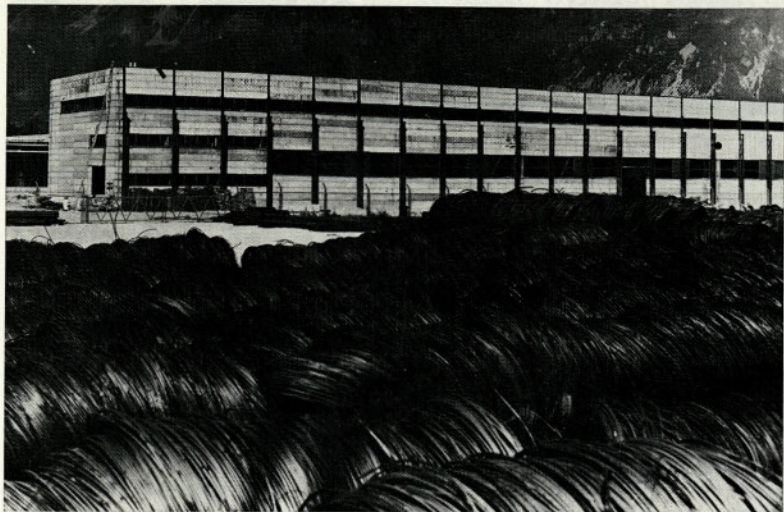
*všem članom delovne skupnosti,
njihovim svojcem,
upokojencem, našim vojakom,
poslovnim prijateljem
in vsem bralcem Verige*

SAMOUPRAVNI ORGANI,
DRUŽBENOPOLITIČNE ORGANIZACIJE IN
UREDNIŠVO GLASILA

Leto 1976 — leto naše preizkušnje

Dipl. ing. Vinko Golc

Z letošnjimi delovnimi uspehi smo lahko zadovoljni, čeprav nismo dosegli vsega, kar smo si s planskimi nalogami na začetku leta zadali. Poleg nalog sprejetih z letnim gospodarskim načrtom smo dodatno sprejeli stabilizacijski načrt, s katerim je kolektiv

pokazal visoko gospodarsko in politično zrelost.

Vestni in delovni člani kolektiva, katerim gre največ za slug za dobre poslovne rezultate, tako v letošnjem letu kot v preteklih letih, bodo morali tudi v letu 1976 s takim elanom dela nadaljevati. Pravil-

no zastavljene smernice razvoja in vestno delo, nas je v občini dvignilo med daleč najmočnejše delovne organizacije. Še pred leti smo bili po vrednosti prodaje, kljub največjemu številu zaposlenih po vrednosti prodaje na drugem ali tretjem mestu. V letošnjih prvih 9 mesecih pa smo prvo mesto po vrednosti prodaje celo močno utrdili, saj imamo za ca. 40 % prednosti pred ostalimi in smo postali vodilna delovna organizacija v občini. To je vsekakor lep rezultat, ki pa ga bomo v naslednjem letu verjetno težko obdržali, predvsem zaradi krize, v kateri se nahaja razvito gospodarstvo sveta in to še posebej industrija predelave kovin in izdelave jekla.

Po podakih, ki jih imam na razpolago, je bila proizvodnja jekla v EGS v tretjem tromesečju letos za 23 % nižja od lanske. Tako je svetovna recesija paralizirala veliko večjih investicijskih programov v

vseh industrijskih vrstah. Povzročala bo obilno preglavic kovinski industriji tudi v letu 1976. Da je gospodarska kriza dejansko v velikem obsegu, nam pove podatek, da predvideva EGS v letu 1976 proizvodnjo 470 milijonov ton jekla, kar je pa še vedno ca. 8 % manj kot v letu 1974, ko je leta znašala 494 milijonov ton. Tako stanje je tudi za nas neprijetno in le dobro delo v proizvodnji, ki nam znižuje stroške in velika komercialna spretnost nas bosta reševala najhujšega. Znano je npr., da je tovarna verig v Avstriji že odpustila 50 delavcev pri 300 zaposlenih in da imajo v tovarnah vijakov skrajšani delovni dan, saj delajo namesto po 5 dni v tednu tudi le 3 dni.

S pravočasnimi ukrepi smo našemu kolektivu tudi za naslednje leto zagotovili razmerna dovolj naročil. V ključni fazi so razgovori za prodajo naših izdelkov v Bol-

gariji, Romuniji, Madžarski, Poljski, Zahodni Nemčiji, s predstavniki CSSR in SSSR pa vodimo intenzivne razgovore o sklenitvi petletnih komercialno-tehničnih pogodb in vse kaže, da bodo v kratkem podpisane.

Upoštevač velik izvoz naših izdelkov v naslednjem letu, kjer pa dosegamo slabše cene kot doma, bo potrebno izkoristiti vse rezerve v podjetju. Tudi delovni čas naj bo res 8 ur, ne pa kot se kdaj zgodi pri posameznikih, ki jim je glavni problem, da mine 8 ur, ni pa važno, kaj je v teh 8 urah ustvaril. Take bi morala nova organizacija po TOZD v letu 1976 izolirati iz svoje sredine, ker bo le vestno in pošteno delo ob novi organizaciji dalo tiste rezultate, ki jih z organiziranjem šestih TOZD večina pričakuje.

Vsem delavcem želim zdravo, srečno in uspehov polno novo leto 1976.

Proizvodnja v letu 1975 in plan za leto 1976

Dipl. oec. Pejič Jure

Ceprav še ni konec leta, lahko že na podlagi enajstmesečnih podatkov ocenjujemo, kako smo poslovali letos. Podatki za enajstmesečno obdobje kažejo, da smo količinski plan proizvodnje presegli za 1,9 %.

Po posameznih TOZD je bil količinski plan dosežen takole:

TOZD	%
vijakarna	104,5
verigarna	87,4
kovačnica	87,6
sidrne verige	116,7

Vrednostna izvršitev osnovnega plana proizvodnje je naslednja:

TOZD	%
vijakarna	96,1
verigarna	88,1
kovačnica	85,5
sidrne verige	117,2
SKUPAJ OZD	97,2

Opozoriti moramo, da je pri obravnavi teh rezultatov upoštevan rebalans plana za drugo polletje in da ni upoštevana planirana dodatna proizvodnja po stabilizacijskem programu.

Na podlagi teh podatkov za obdobje enajstih mesecev lahko zaključimo, da so v proizvodnji doseženi rezultati približni predvidenim. Do konca leta se ti rezultati ne bodo bistveno spremenili, saj se v decembru pričakujejo po-

prečni letošnji proizvodni rezultati.

Od TOZD je bila najuspešnejša TOZD sidrne verige, ki je presegla osnovni plan proizvodnje količinsko in vrednostno. Za TOZD kovačnica ni upoštevana proizvodnja za interno realizacijo in zato so rezultati v eksterni realizaciji skromnejši. Upoštevač internu realizacijo, bi dobili ugodnejše rezultate. Na slabo izvršitev planskih nalog v TOZD verigarna so največ vplivali zunanji faktorji, kot npr. pomanjkanje naročil za določene izdelke.

Količinski plan prodaje je za obdobje I—XI 1975 dosežen za 99,4 %, vrednostni pa za 109,0 %. Od skupne količinske realizacije je bilo 3,73 % realizirano v izvozu, od vrednostne realizacije pa 26,6 %. Doseženi letošnji rezultati v izvozu so zelo ugodni. Količinski plan izvoza je v enajstih mesecih presežen za 12 %, vrednostni pa za 11 %. Lahko pričakujemo, da se bo do konca leta izvoz še nekaj izboljšal. Tudi struktura izvoza je ugodna. Izvoz na konvertibilno področje je bil 61 % izvožene količine in 64 % ustvarjene vrednosti. S takimi izvoznimi rezultati smo se kar najbolje vključili v stabilizacijska prizadevanja našega gospodarstva. Uspehi v izvozu so za nas še pomembnejši zaradi tega, ker prispevajo k

uresničevanju naše investicijske politike.

Poprečni izplačani neto osebni dohodki na zaposlenega so bili v prvih desetih mesecih okoli 3650 din, kar je za 32,3 % več, kot v istem obdobju lanskega leta. Upamo, da bomo v izplačilu osebnih dohodkov v naslednjih dveh mesecih uspeli zadržati tako razmerje med letošnjimi OD in lanskimi. Po najnovjših uradnih statističnih informacijah o gibanju cen življenjskih stroškov je znano, da so ti indeksi nižji od indeksa porasta naših osebnih dohodkov. To pomeni, da smo uspeli zvišati tudi realne osebne dohodke, kar je pomembno glede na današnje gospodarske pogoje, kjer realni dohodki padajo. V primerjavi z osebni dohodki drugih delovnih organizacij v Slovenskih železarnah, imamo ugodne rezultate. Za nami so vsi predelovalci: Plamen, Tovil in Žična. V primerjavi s kovinsko industrijo v SRS so naši neto OD za 14 % večji od poprečnega OD kovinske industrije.

Ker smo pri koncu leta, lahko sporočimo še to, da je izdelan osnutek plana poslovanja za naslednje leto. V naslednjem letu bomo popolnoma prešli na poslovanje po TOZD. Zaradi tega je bilo potrebno izdelati poseben kompletni plan za vsako TOZD in posebej za celotno organiza-

cijo združenega dela. Ker plan ni še dokončno potrjen, lahko navedemo le nekaj podatkov. Če primerjamo osnutek količinskega plana za prihodnje leto z letošnjim nerebalansiranim planom, vidimo, da je % proizvodnje za eksterni trg večji za 2,5 %. Predvideno je, da se bo vrednostna realizacija povečala za 16,3 %. Primerjava osnutka plana in doseganje letošnjega plana pa kaže, da se v naslednjem letu predvideva povečanje količinske proizvodnje za eksterno realizacijo za 4,7 %. Vrednostno zvišanje realizacije je predvideno za 13,6 %.

Primerjava količinskega plana proizvodnje z ocenjeno letošnjo proizvodnjo po TOZD je naslednja:

TOZD	%
vijakarna	103,5
verigarna	116,7
kovačnica	111,9
sidrne verige	95,9

V vseh TOZD je predvideno povečanje količinske proizvodnje, razen v TOZD sidrne verige, kjer se predvideva težinsko zmanjšanje proizvodnje. To je posledica planirane spremembe asortimana proizvodnje. Predvideva se kvalitetnejša proizvodnja z več vložnega dela in z večjim dohodkom.

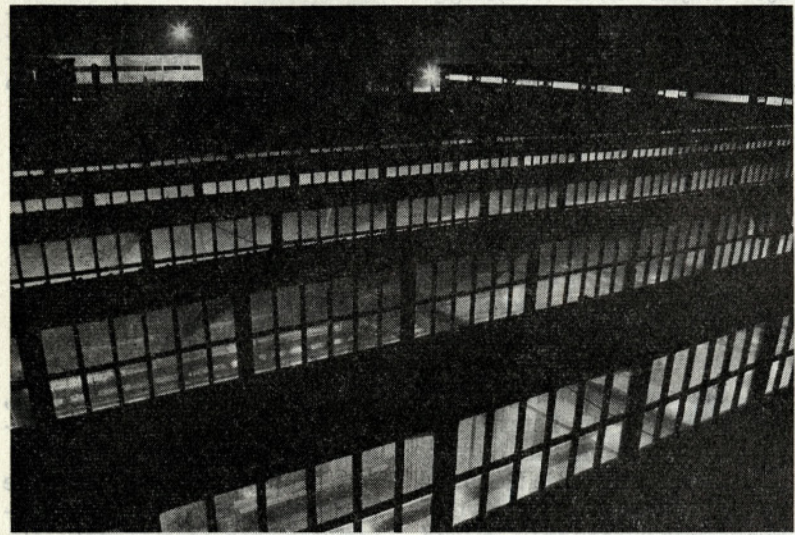
V osnutku plana smo hoteli doseči optimum, upoštevač vse stabilizacijske naloge. Zato je ta plan obenem tudi stabilizacijski program, katerega se bomo morali striktno držati.

Investicije v obdobju 1970–1975

Dipl. ing. Vinko Rozman

V preteklih letih je bila investicijska dejavnost v naši delovni organizaciji na izredno visoki stopnji. Povečevali smo proizvodne zmogljivosti, uvedli smo in še uvajamo nove tehnologije, največji razmah pa je doživela gradbena dejavnost. Kakšna so bila vlaganja v posamezne TOZD, kaj smo nabavili, naredili in zgradili, kaj je trenutno v izgradnji, skušajmo odgovoriti na ta vprašanja.

TOZD Verigarne

V obdobju 1970 do 1975 je bilo nabavljenih 31 različnih strojev za izdelavo verig debeline 2 do 13 mm, in sicer delno za zamenjavo dotrajanih starih strojev, delno pa za povečanje zmogljivosti proizvodnje. Pri tem smo stremeli k poenotenju strojnega parka in zato so skoraj vsi ti stroji istega izdelovalca. S temi stroji smo lahko zadovoljni, saj v procesu proizvodnje ne kažejo kakšnih omembe vrednih težav. Posebno pozornost zaslužijo stroji, ki smo jih dobili letos. Ti delajo na povsem novi konstrukcijski osnovi in dosegajo izredno visoke minutne učinke. Z njihovo pomočjo smo uspešno rešili reklamacijo švedskih strojev, ki se je vlekla tri leta. Te stroje smo že izločili iz proizvodnje in jih bomo dokončno vrnili švedskemu proizvajalcu.

V letu 1974 je bil predvsem iz varnostnih razlogov rekonstruiran severni prizidek verigarne. V njem ima zdaj verigarne skladišče polproizvodnje in skladišče gotovih izdelkov, ki pa je za nemoteno in funkcionalno poslovanje že premajhno. V nadstropju pa je nov oddelek opremljenih verig, kjer se tehnološki proces odvija na tekočem traku. Pri tem je opazen občuten porast storilnosti v primerjavi s prejšnjim načinom izdelave teh verig.

V decembru leta 1974 smo v verigarni temeljito prerezali strojni park, predvsem upogibalne stroje. Pri tem so bili upoštevani že novi delovni pogoji, ki bodo nastali z uvedbo spremenjenih oblik kolobarjev vlečne žice, kakršne bo obrat dobival iz novega oddelka priprave materiala.

Letos je bilo v verigarni na novo urejeno tudi skladišče orodja, ki bo prav tako v določeni meri pripomoglo k nemotnemu poteku proizvodnje.

Z namenom, da ukinemo solno cementacijo snežnih verig, oziroma da se rešimo cianidnih odpadkov, ki nastopajo pri tem procesu, smo letos nabavili sodobne avtomatske peči za plinsko cementiranje verig in drugih izdelkov. Ker v neposredni bližini verigarne ni primernega prostora za postavitev teh peči, bodo peči stale v žarilnici obrata sidrnih verig. Toda pri realizaciji določene investicije nastopajo nepredvidene težave. Tako so peči prispele v podjetje ob koncu letošnjega septembra, tehnično dokumentacijo pa smo s carine uspeli dvigniti šele po štirides-

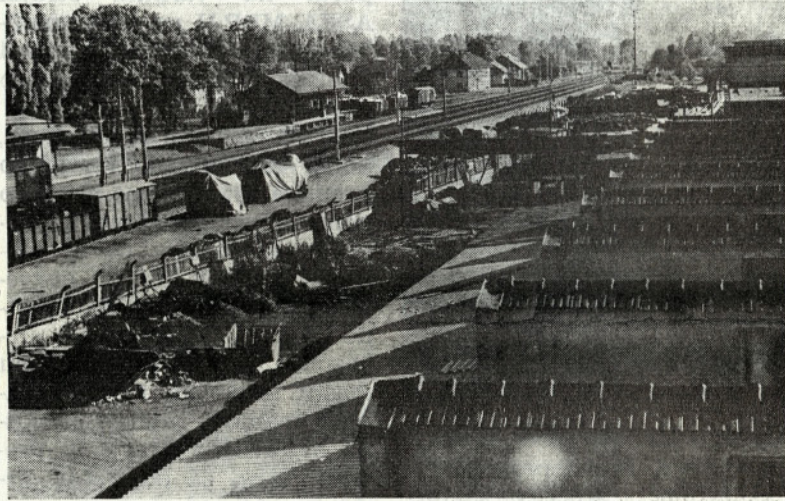
tih dneh. S tem se bo celotna montaža in poizkusno obratovanje peči zavleklo v leto 1976.

TOZD Vijakarna

Za zamenjavo starih strojev in za povečanje proizvodnih kapacitet je bilo nabavljenih 38 različnih strojev za izdelavo vijakov ter dva stroja za izdelavo razcepov. Italijanski dobavitelj strojev pa nam dolguje še eno

je stala prav sredi obrata in EBNER peč premestili v prizidek. Obrat je tako pridobil več manipulacijskega prostora in kar je najvažnejše — kvaliteta termično obdelanih verig se je močno izboljšala. Leta 1974 je bil prizidek podaljšan po celotni dolžini objekta in opremljen z 10-tonskim dvigalom, vlačilcem in navijalcem sidrnih verig. V prizidku, ki ga sedaj lahko imenujemo žarilnica, je bila nameščena nova globinska peč za popuščanje verig. Ta peč ima precejšnje kapacitete in zato občasno služi tudi za žarjenje žice. S tem naj bi bil proces izgradnje enot za termično obdelavo zaključen, vendar kot bomo videli kasneje, temu ni tako, ker se je pojavil nov moment, zasnovan na zahtevah verigarne in kovačnice.

V novembru 1972 smo zamenjali varilni stroj za sidrne verige do 100 mm, z novim, močnejšim strojem izpopolnjene izvedbe, vendar istega proizvajalca. Leta 1973 je pričela obratovati nova strojna skupina za izdelavo sidrnih in rudarskih verig do premera 36 mm. V letošnjem letu pa sta bila nabavljena še dva visokoproduktivna stroja za izdelavo rudarskih in visokoodpornih verig do 23 mm. To je narekovalo premik nekate-

dvoudarčno stiskalko. V to obdobje spada tudi nabava avtomatizirane naprave za pranje in razmaščevanje vijakov, ki pa jo bo v bližnji prihodnosti najverjetneje treba nadomestiti z novo. Za žarjenje izdelkov v Ebner peči se je vsa leta uporabljal zaščitni plin, proizveden iz bukovih drv v posebnih generatorjih. Vsled nenehnih težav s tem plinom je bil na pobudo obrata v letu 1974 uveden dušik kot zaščitni plin za žarjenje izdelkov. V pakovalnici sta bila letos nameščena dva dozirnika stroja za točno količinsko polnjenje vijakov v kartonsko embalažo.

Dela na sodobni ureditvi nove drgalnice sicer res da počasi napredujejo, vendar se le bližajo koncu. Z odstranitvijo sedanje stare drgalnice pa bo obrat spet nekaj pridobil na prepotrebem življenjskem prostoru.

V letu 1972 je bil na mestu starega lesenega skladišča vlečne žice zgrajen zahodni prizidek vijakarne-verigarne, s čimer sta ta dva obrata dobila v pritličju dodatne delovne površine, v nadstropju pa sodobne garderobe in sanitarne ter nekaj pisarniških prostorov. Vedno bolj pa ugotavljamo, da življenjski prostor vijakarne postaja premajhen in da bo v nekaj letih treba resno razmišljati o novih prostorih, oziroma gradnji novega objekta vijakarne.

TOZD Sidrne verige

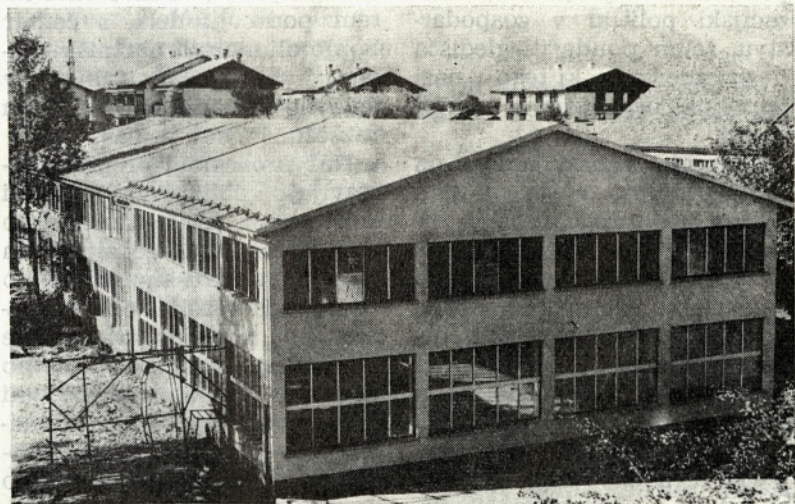
V novozgrajenem prizidku obrata sidrnih verig sta v letu 1970 pričeli obratovati dve vertikalni pretočni peči za termično obdelavo verig. Tako smo lahko izločili staro komorno CER peč, ki

spada trenutno tudi priprava žice za potrebe verigarne in vijakarne. Gradi pa se nov oddelek priprave materiala.

V ta namen smo v letih 1972/1973 povečali zgrajeni skladišči vlečne žice in dobili objekt v izmerah 84 x 25 m, to je 2100 m² talne površine. Celoten objekt je po dolžini namensko razdeljen na dva dela: na tehnološki del priprave žice in na skladišni prostor vlečne žice. Oba dela bosta opremljena z mostnimi žerjavji. Zato je bilo treba vgraditi dodatne nosilne stebre za žerjavne proge. Vzporedno z vsemi gradbenimi deli — tudi izgradnjo glavnega kolektorja, ki poteka tik ob objektu, pa je moralo skladišče vlečne žice in skladišče gotovih izdelkov verigarne ves ta čas nemoteno poslovati. Pri tem je bilo na obeh straneh precej hude krvi, vendar so glavne težave sedaj mimo.

Vsa strojna oprema za tehnološki del je dobavljena. Nameščena sta nova žičarska stroja z navijalcema in stroj za pretočno peskanje — mehansko čiščenje — žice. Trenutno so v izvedbi instalacijska dela za razsvetljavo, sledila bo montaža ogrevalnih naprav in vode ter električni priklop žičarskih strojev in peskalne naprave. Če ne bodo nastopile kake nepredvidene težave, bo poizkusni zagon novih žičarskih strojev konec decembra letos, peskarskega stroja pa v januarju 1976. Sledila bodo gradbena dela za temelje dveh globinskih žarilnih peči za žico. Obe peči sta že dobavljeni. Predhodno pa bo seveda treba izprazniti prostor, ki ga trenutno še zavzema skladišče gotovih izdelkov verigarne.

V prehodnem obdobju, to je v času, ko bo že delno obratovala nova priprava materiala in istočasno tudi še stari žicovlek, bo v verigarni in vijakarni nekaj težav. Imeli bomo dve vrsti žičnih kolobarjev in to enkrat takšne kot sedaj iz starega žicovleka, drugi pa nove, težje, navite na posebnih žičnih košarah, te pa se namestijo na posebne odvijalne krone pri strojih. Dokler

rih obstoječih strojev in izločitev črpalne postaje za vodo iz obrata. Ta je sedaj postavljena ob zahodni strani zgradbe tik ob glavnem kolektorskem kanalu.

Za novi oddelek priprave materiala za potrebe obrata sidrne verige, ki se bo formalno preselil v žicovleka in ukinil lužilnice, so že nabavljene hidravlične škarje za razrez paličastega železa do 50 mm, ki so začasno postavljene v žarilnici in seveda tudi zadovoljivo delujejo. Prav tako smo v letošnjem novembru uvozili tudi že stroj za peskanje surovcev verižnih členov. Tudi ta stroj je namenjen pripravi materiala. Ker pa ima zadostno kapaciteto, bo zadoščal tudi potrebam kovačnice za peskanje odkovkov.

V sestav TOZD Sidrne verige

ne bo ustvarjene zadostne zaloge vlečne žice v obliki svitkov na teh tipiziranih košarah, apeliramo na strpnost vodstev verigarne in vijakarne, da z določeno mero razumevanja premostijo to obdobje.

TOZD Kovačnica

Vlaganja v preteklih letih so se vršila predvsem v obdelovalne stroje za naknadno mehansko obdelavo odkovkov, skoraj nič pa v samo strojno opremo kovačnice kot take. Zaradi dotrajanosti objekta kovačnice je DS v letu 1973 odobril izgradnjo nove kovačnice in nabavo nove strojne opreme ter peči.

Za lokacijo objekta je bilo predloženih več variant, izbrali pa smo lokacijo južno od objekta sidrnih verig, na tedanjem prostoru skladišča valjane žice. Zato je bilo treba najprej premestiti in povečati skladišče. Okrog skladišča je bila postavljena nova ograja, urejena nakladalna rampa, nameščena nova 50-tonska mostna tehtnica, nameščena nova razsvetljava in speljana kanalizacija.

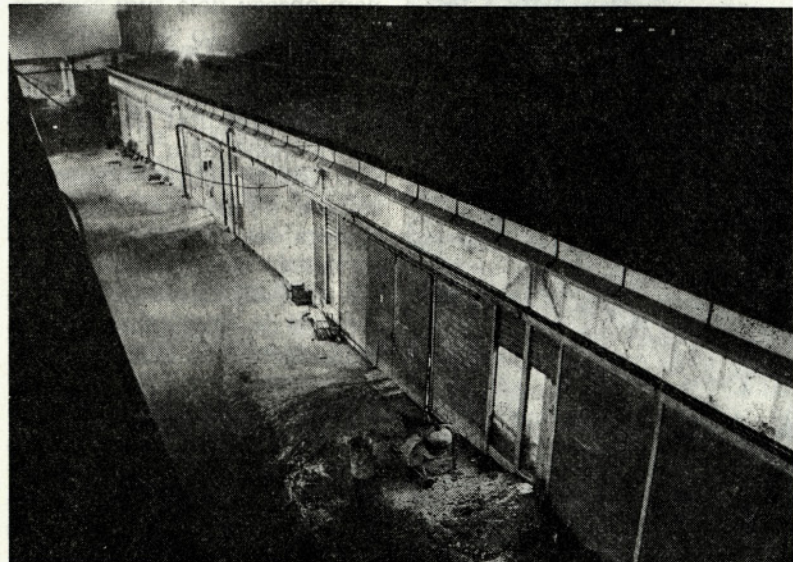
Izbiro velikosti in načina gradnje hale so nam narekovali tehnološki proces, nanj vezana oprema in že obstoječi bližnji objekti. To je hala iz jeklene konstrukcije, dimenzij 18 x 78 m, višine 10 m, obložena z durisol ploščami in zasteklena s copilit steklom. Hala bo opremljena s petonskim mostnim žerjavom. V objektu je tudi trietažni aneks, kjer so sanitarije, garderobe, pisarne in skladišče orodja.

Objekt je po gradbeni plati v glavnem končan. Na vrsti so razna instalacijska dela, razsvetljava, ogrevanje, voda, zračenje. Temelji za stroje prvih treh linij, ki so povzročali nemalo pregledov, so zgrajeni. V decembru letos se bo pričela montaža strojev po posameznih linijah. V izgradnji je še odcep kolektorskega kanala od kotlovnice do nove kovačnice.

Strojna oprema iz ČSSR je dobavljena, prav tako pa tudi tri avtomatizirane rotacijske peči za gretje surovcev. Peči so uvožene iz ZRN. V NDR pa so naročene tudi hidravlične škarje za razrez profilnega železa do debeline 100 mm. Predvidevamo, da bo v letu 1976 proizvodnja v novem obratu postopoma stekla. Za kovanje težkih odkovkov, npr. sidrnih škopcev, je predviden poseben kovaški manipulator, s katerim bo sedanje težko delo močno olajšano. Tudi ta manipulator je že naročen.

Za termično obdelavo, predvsem za poboljšanje gotovih izdelkov — odkovkov, je bila v investicijski program kovačnice vnešena tudi nabava ustrezne peči. Slična peč, vendar za cementiranje verig pa je bila v programu verigarne. Ker sta po konstruktivni izvedbi obe peči enaki, razlika je le v načinu vodenja tehnološkega procesa, smo

(Nadaljevanje na 4. strani)

Investicije v obdobju 1970—1975

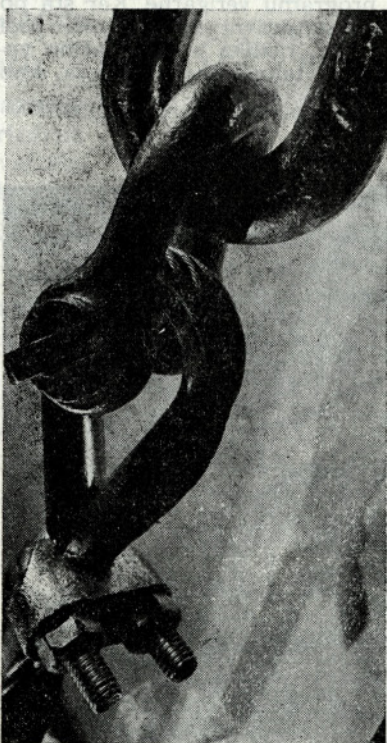
od znanega zahodnonemškega proizvajalca peči nabavili ustrezne agregate za termično obdelavo enih in drugih izdelkov. Celotna dobava obsega dve avtomatski dvokomorni peči za cementiranje ali austenitiziranje izdelkov s prigradjeno kalilno komoro, stroj za pranje kaljenih izdelkov, dve peči za popuščanje, od katerih je ena prirejena tudi za nitriranje izdelkov ter zakladalno in razkladalno napravo. Peči so kurjene električno. Ogrevanje izdelkov v njih poteka v zaščitni plinski atmosferi, zato spada v ves ta kompleks tudi poseben generator za proizvodnjo (tkzv.) endoplina. Za izdelavo endoplina v tem generatorju pa rabimo plin, bogat na ogljikovodikih, to je propan. Za skladiščenje tega plina bomo v prihodnjem letu zgradili razkladalno in uparjevalno plinsko postajo za nemoteno enomesečno obratovanje peči. Kot sredstvo za nitriranje v popuščni peči bo služil amoniak, ker je bogat na dušiku. V uporabi pa bo še tretji plin, in sicer komprimiran dušik. Ta ob eventualnem izpadu električne energije avtomatsko izplakne peči, v katerih je zaščitni plin, da ne pride do eksplozije. Kot vidimo, bo delo s tem celotnim kompleksom peči dokaj zahtevno, saj bo poleg čisto praktičnih izkušenj zahtevalo tudi precej teoretičnega znanja.

Lokacija vseh teh peči in naprav je določena v žarilnici obrata sidrnih verig in to na mestu, kjer je stala CIME strojna skupina. Po zagonu teh peči v letu 1976 bomo, kot že rečeno, ukinili sedanjo solno cementacijo. Omenjene peči pa seveda ne bodo služile le potrebam verigarne in kovačnice, ampak tudi potrebam obrata sidrnih verig, npr. za termično obdelavo rudarskih verig in pa potrebam orodjarne za nitriranje orodij.

TOZD Orodjarne

Vsled rastočih zahtev za količino in kakovost orodij smo vsa ta leta vlagali sredstva tudi v izpopolnjevanje strojnega parka orodjarne. V tem obdobju je orodjarne dobila 20 novih različnih strojev. Omeniti velja predvsem hidro kopirni rezkalni stroj, stroj za honanje in dva elektroerozijska stroja. V obratu je bila izvedena tudi napeljava komprimiranega zraka zaradi vedno večje uporabe orodij na stisnjen zrak.

K orodjarni spada še kalilnica, ki je bila v tem obdobju rekonstruirana in modernizirana ter izpopolnjena z dvema novima pečema, opremljena s pnevmatskim konzolnim dvigalom za lažjo manipulacijo s težkimi izdelki.

Z modernizacijo in boljšo opremljenostjo orodjarne hočemo doseči čim večjo osamosvojitve v izdelavi vseh orodij za lastne potrebe in močno zmanjšanje ali pa sploh ukinitve uvoza določenih orodij.

TOZD Vzdrževanje

V tem obdobju je bila zgrajena nova toplotna z mazutno postajo. Instalirana kapaciteta vseh kotlov znaša skoraj 7 milijonov kcal na uro.

Temeljito so bile rekonstruirane vse trafo postaje in to zaradi spremembe napajalne napetosti iz 10 na 20 KV in zamenjana vsa zastarela oprema. Zgrajen je bil

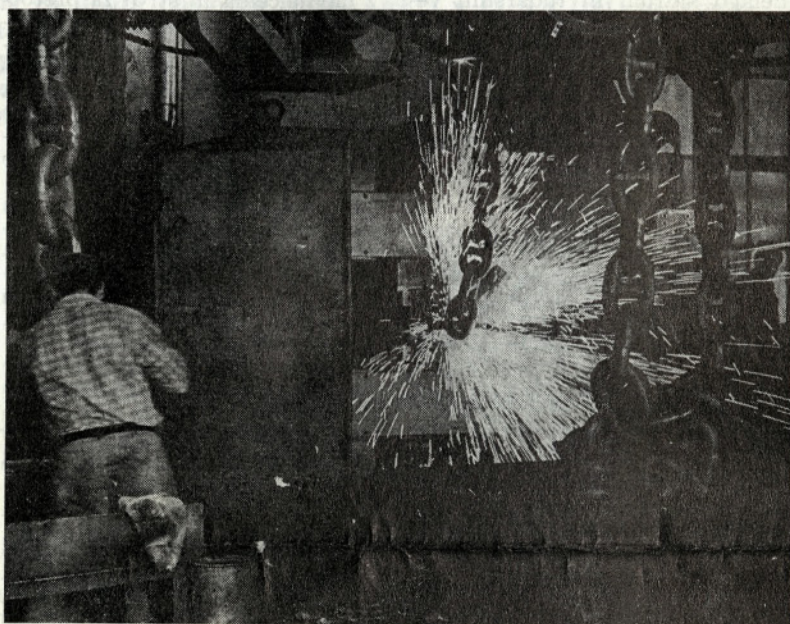
tudi nov visokonapetostni kablovod TP Murka — TP Veriga z namenom, da bo rezervno napajanje po kablovodu iste moči kot glavno napajanje po daljnovodu.

Dokončno je bila urejena primarna kanalizacija in zgrajen glavni energetski kolektor s stranskimi odcepi.

V zaključni fazi je povečanje remontne delavnice za 260 m². Delavnica je podkletena in bo ta del služil kot skladišče rezervnih delov. Prihodnje leto bo v delavnici montirano še 10-tonsko mostno dvigalo. Delavnica pa je dobila tudi napeljavo komprimiranega zraka.

Racionalizatorska dejavnost v TOZD Sidrne verige

Dipl. ing. Gvido Melink

Glede na objavljen članek v zadnji številki Verige, ki obravnava racionalizatorstvo kot pomemben dejavnik k stabilizacijski politiki v gospodarstvu, želim poudariti gledišča in prizadevanja, ki teko v naši temeljni organizaciji v tej smeri.

Najprej ugotavljamo, da igrajo vodilno vlogo na tem področju dobro vodene in organizirane delovne organizacije, v katerih je vzpostavljeno ustvarjalno delovno vzdušje. Le-to je odraz tovariških delovnih odnosov, medsebojnega spoštovanja in vzpodbujanja pri delu, kar krepi ustvarjalno moč, in željo po realizaciji. Iz tega osnovnega motiva — želje po pomembnejših delovnih uspehih, pa ob povečanem obsegu dela tudi sama situacija pogosto sili v izboljšanje obstoječih postopkov in opravil z namenom doseči čimboljši rezultat ob minimalno vloženem delu.

V naši temeljni organizaciji smo si ob obilici težkega fizičnega dela zadali kot osnovno nalogo zmanjšanje manualnih operacij, zavedajoč se dejstva, da je človekova energija najplemenitejša in najbolj dragocena.

Tudi ekonomsko ročno delo ob sedanjem stanju tehnike ni utemeljeno. Hiter tempo razvoja v naši delovni organizaciji pa z novimi proizvodi, in z novo tehnologijo zahteva ko-

rak naprej tudi v organizaciji proizvodnega procesa. Stremeti moramo za tem, da bomo dosegli primeren nivo tudi na tem področju dela, s čemer bomo eliminirali obrtniški pristop k delu, ki ne sodi več v delovno organizacijo takšnih razsežnosti kot je naša.

Naš proizvodni program sestavljajo oblikovno podobni izdelovanci, ki se razlikujejo med seboj le dimenzijsko in tvorijo veliko skupino, ki jo lahko tehnološko obravnavamo po principu skupinske tehnologije. Tako smo umetno povečali serijo izdelkov, ki zahteva povsem drugačen način dela pri organiziranju proizvodnega procesa. S tem smo dosegli določeno poenostavitve, ki ob manjših delovnih naporih vodi do veliko večjega učinka dela, pa tudi do precejšnje razbremenitve vseh zaposlenih.

Te misli so nas vodile, da smo v zadnjih letih izvedli petindvajset izboljšav v proizvodnem procesu, nekaj letih je še tik pred realizacijo. Naj navedem samo nekaj najpomembnejših:

— S predelavo Schlatterjeve peči bomo dosegli avtomatiziran tok materiala od palete do krivlnega stroja, s čemer bodo delavci razbremenjeni doslej najtežjih fizičnih del (nalaganje v peč, jemanje iz peči), in boljšo kvaliteto izdelka.

V tem sestavku gotovo ni zajeta in prikazana celotna investicijska dejavnost, ni zajeta stanovanjska izgradnja, počitniški dom in podobno. Podana je le zaokrožena slika razvoja delovne organizacije na posameznih področjih za obdobje 1970—1975.

Lahko torej trdimo, da je bilo nabavljeno ogromno novega strojnega parka in naprav. S tem smo želeli povečati proizvodne kapacitete in asortiman, dvigniti storilnost in ne nazadnje uvajati nove tehnologije. Zgrajeni so bili novi objekti ter adaptiran ali povečan je bil del obstoječih objektov. Načrtno smo pričeli z intenzivnim reševanjem energetskih problemov,

predvsem elektro- in toplo-energetskih, v teku pa so priprave za reševanje vodne problematike. Z uvajanjem novih tehnologij pa se zavestno, aktivno vključujemo v vsesplošno dejavnost za varstvo okolja, kar je postala zapoved današnjega časa.

V prihodnjem, odnosno v naslednjih dveh letih pa so predvidena še nekatera večja vlaganja. Ta so: izgradnja nove galvanike s čistilno napravo, izgradnja obdelovalnice kovačnice, povečanje objekta orodjarne, asfaltiranje in ureditev vseh transportnih poti in površin, napajanje z lastno industrijsko vodo ter izgradnja plinske postaje.

— Na varilnih strojih KES 200, KES 260, pri katerih smo vgradili pnevmatski cilindri za dodatno stiskanje člena, uspešno varimo verige višjih kvaliteten stopenj, s pomembnimi predelavami transporta na varilnih strojih ASEA, MRP II pa smo zmanjšali zastoje in dosegli zaradi dobrega pozicioniranja boljšo obliko člena.

— Na pregledu in preizkusu, koder finaliziramo verige do premera 26 mm, smo prišli do pomembne ugotovitve, ki slovi na spoznanju, da se moramo, kolikor želimo bistveno zmanjšati ročne transportne operacije, prilagajati s prevoznim strojem trenutnemu mestu izdelovanja. V ta namen imamo v izdelavi prevozne hidravlične škarje in prevozen stroj za odpiranje členov.

— Opuščena normalizacija pri poboljšanju rudarskih verig zavarjenih na novih varil-

nih strojih, ob isti kvaliteti, predstavlja pomemben prihranek pri porabljeni energiji.

— Reparaturno navarjanje bakrenih elektrod, kakor reparaturno varjenje napak členov, ki ga raziskujemo v sodelovanju z Zavodom za varjenje, je pokazalo že lepe uspehe.

Ostalih izboljšav strojev kakor orodja ne bom navajal, čeprav vsaka zase predstavlja zanimivo pa pogosto tudi izvirno predvsem preprosto rešitev nekega problema.

Zavedamo se, da še zdaleka nismo naredili vsega in da se nam vsakodnevno odpirajo boljše poti in nove možnosti, ko iščemo primerne rešitve pri organiziranju dela v obratu. Tudi v prihodnje bo naša osnovna naloga iskanje novih načinov, kako bi ustaljeno proizvodnjo in nove izdelke izdelali kvalitetno, vendar ob čimmanjšem vloženem delu in s čimmanjšimi stroški.

Sklepi letne konference OOKZ in njihovo uresničevanje

Vladimir Silič

Svet OOKZ je bil na letni konferenci naše osnovne organizacije zadolžen, da sestavi sklepe, ki naj bi bili srž razprave na tej konferenci.

Člani Sveta smo izpolnili zapupano nam nalogo in se v duhu sklepov samih odločili, da s sklepi in njihovim uresničevanjem seznanimo celotno delovno organizacijo preko tovarniškega glasila.

Sklepe letne konference in njih uresničevanje vam bom skušal nanizati glede na njihovo pomembnost.

Eden od najpomembnejših je sklep, da je treba opraviti izčrpno analizo aktivnosti za vsakega posameznega člana ZK. V ta namen je treba ugotoviti, na katerih področjih družbenopolitičnega življenja se posameznik vključuje v delo in hkrati ugotoviti, kako aktiven je na posameznih področjih.

Za izvedbo te naloge je Svet OOKZ že imenoval komisijo, ki bo pripravila enoten koncept, po katerem se bo zasedovalo delovanje članov ZK v vseh osnovnih organizacijah. Ta komisija bo pripravila tudi vprašalnik, s katerim bomo izvedli anketo med člani ZK. Rezultati ankete nam bodo služili kot izhodišča za zasledovanje aktivnosti.

— Drugi pomemben sklep določa, da je ena najvažnejših in stalnih nalog vseh OOKZ vključevanje novih članov v ZK. Cilj, ki ga želimo doseči v tem obdobju je, da bi se v organizacijo ZK vključilo 10 % vseh zaposlenih.

Tudi ta akcija se uspešno odvija, saj smo v celotni delovni organizaciji od konference do danes sprejeli pet novih članov, šest pa je še kandidatov, o katerih še teče razprava.

Vsak nepretehtan način sprejemanja v ZK je nesprejemljiv, še posebno previdni pa moramo biti zdaj v času, ko je porasla vloga in pomen ZK. Saj bi neustrezno kadrovanje lahko pripeljalo do tega, da bi namesto poštenih tovarišev in sposobnih komunistov sprejemali v ZK karieriste in oportuniste. To velja še posebno pri sprejemanju starejših tovarišev, ki so že imeli možnost postati člani ZK.

— Tretji pomemben sklep nalaga dolžnost vsakemu komunistu, da se z vsemi informacijami, ki so posredovane v obravnavo, podrobno seznanijo, jih oceni in na podlagi tega posreduje svoje pripombe in mnenja na tistih mestih, kjer se to gradivo obravnava in sprejema. Poleg tega je dolžnost člana ZK, da sklepe, ko so sprejeti, pojasnjuje v okviru svojih sposobnosti in podpira njihovo izvajanje. S takim načinom dela pa si bomo pridobivali znanje in usposobljenost za delovanje.

Posebno pomembna je taka vloga članov ZK pri sprejemanju internih samoupravnih aktov.

— Četrty sklep zadolžuje tiste člane naših OOKZ, ki delujejo v raznih občinskih organih, da tam začnejo razpravo o idejnosti pouka, predvsem na poklicni šoli v Radovljici in pa tudi v osnovnih šolah.

— Peti sklep določa, naj se v TOZD Vzdrževanju formira svoja OOKZ, čim bodo zato dani pogoji.

— Šesti sklep določa, da naj ZK stalno spremlja delo in funkcioniranje delegatskega sistema in skrbi za čim boljše oblike povezovanja delegacij in delegatov v bazo.

Tudi ta sklep smo že začeli uresničevati, saj je bil glede na stanje v delegaciji zbora združenega dela sklican širši posvet vseh delegacij in predstavnikov političnih organizacij, to je mladine, sindikata in ZK.

Delo sindikata

Franc Vovk

V decembru so vse osnovne organizacije sindikata organizirale občne zборе. Mandatna doba sedanjim vodstvom osnovnih organizacij in članom konference OOS se je iztekla. Na občnih zbore smo kritično pregledali delo preteklega obdobja in si postavili naloge za bodoče delo.

Pretekla mandatna doba je bila za člane sindikata zelo razgibana. S sprejetjem nove ustave so se morali tudi sindikati prilagoditi novemu položaju delavca v združenem delu. Pomembne odločitve sta prinesla tudi kongresa Zveze sindikatov Slovenije in Jugoslavije. V skladu s statutarnimi določili ZSS, da mora vsaka TOZD imeti svojo OOS, smo na ustanovnem občnem zboru 13. 12. 1975 ustanovili OOS Vzdrževanje in OOS Orodjarna.

Pa poglejmo, s čim se je naša sindikalna organizacija v pretekli mandatni dobi ukvarjala. Osnovne sindikalne organizacije so bile kot ponavadi najbolj aktivne pri organizaciji izletov. Ko ocenjujemo delo organizacij, moramo priznati, da je najmanj aktivnosti pokazala prav OOS tehnični sektor. Ne nazadnje je tudi to vzrok razformiranja te OOS in ustanovitev dveh novih OOS.

Precej je bilo problemov in vprašanj, ki smo jih reševali na ravni Konference OOS. Precejšnje delo je opravila tudi športna komisija pri Konferenci OOS. Udeležili smo se številnih tekmovanj v okviru Slovenskih železarn, v občinskem merilu, v okviru občinskih sindikalnih prvenstev ter republiškega sindikalnega šahovskega prvenstva. Teh srečanj športnikov in tekmovanj je bilo samo v letošnjem letu 16.

Sestanek je bil sklican na pobudo Sveta OOKZ z namenom, da se osvetli čimveč problemov, ki se pojavljajo okrog delegatskega sistema. Na sestanku so imeli vsi delegati in predstavniki političnih organizacij možnost, da povedo svoje predloge, kako pospešiti in izboljšati delo delegatov in ga po možnosti tudi poenostaviti. Na samem sestanku je bila imenovana komisija, ki bo glede na razpravo formulirala sklepe, ki bodo, če jih bomo v celoti uresničili, mnogo prispevali k večji učinkovitosti delegacij.

Kot zadnji je bil sprejet sklep, naj se o delu Sveta OOKZ in osnovnih organizacij čimbolj natančno obvešča vse člane ZK kot tudi celotno delovno organizacijo.

S tem bi se zagotovilo boljše in usmerjeno delovanje vseh članov ZK. Z boljšo obveščenostjo vseh delavcev v delovni organizaciji pa bi bili bolj vidni rezultati dela ZK.

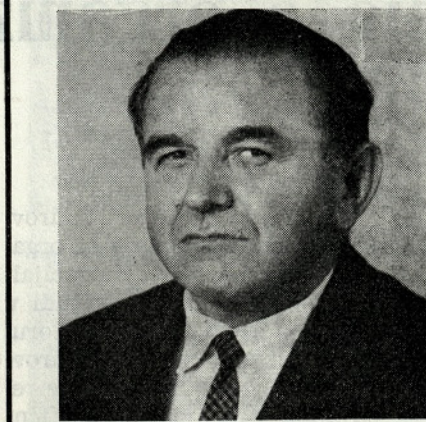
Tudi ta sklep se, kot je vidno iz tega članka, uspešno uresničuje.

Poleg tega je Konferenca sindikata omogočila rekreacijo na kegljišču v Domu upokojencev v Radovljici in to v spomladanskem, jesenskem in zimskem obdobju dve uri tedensko. Izvedli smo akcijo za množično drsanje na umetnem drsališču na Bledu ter organizirali redno telesno vzgojno rekreacijsko vadbo za moške in ženske v novi telovadnici Osnovne šole v Lescah. Vseh teh tekmovanj se je udeležilo 175 tekmovalcev, za drsanje se je prijavilo 145 drsalcev, za dvakrat tedensko rekreacijsko vadbo pa 45 članov našega kolektiva. Povemo naj, da so posebno udeleženci rekreacijske telovadbe z vadbo zelo zadovoljni, in ob tej priložnosti vabimo še vse ostale interesente, ki se doslej še niso prijavili, da to storijo čimprej.

Športna komisija ugotavlja, da se je število udeležencev na raznih tekmovanjih v zadnjih letih precej povečalo. Ugotavljajo tudi, da bi bilo potrebno za organizirano rekreacijo v delovni organizaciji zaposliti poklicnega rekreatorja, ki naj bi z vztrajnim delom pripravil v nekaj letih vsaj 50 % delavcev, ki bi se redno ukvarjali z rekreacijo, in s tem prav gotovo opravičil takšno delovno mesto.

13. 2. 1975 smo ustanovili tudi pevski zbor TVL, ki deluje pod okriljem sindikata. Program zbor temelji na partizanski in delavski pesmi, vsebuje pa tudi narodne pesmi. Pevski zbor, sestavljen iz članov kolektiva, je za osem nastopov, kolektor jih je do sedaj imel, opravil več kot 100 ur vaj.

Ne bi imelo smisla podrobneje opisovati vseh akcij, ki smo se jih lotili v pretekli mandatni dobi, saj so bili člani o mnogih sproti obveščeni. Zato naj samo na kratko navedemo pomembnejše akcije, ki smo jih izpeljali, seveda ob reševanju tekočih manjših problemov:

Žele Francu v spomin

V nedeljo, 9. novembra smo se za vedno poslovili od dolgoletnega člana naše delovne skupnosti ŽELE FRANCA. Ko ob njegovi nenadni smrti iščemo bledih sledi o življenju in delu pokojnika, srečamo človeka, ki je še kot mlad fant moral od doma iz takratne Italije, kjer za tam živeče Slovence ni bilo kruha. Njegova trdna volja, da se izuči poklica, je pripomogla, da je ilegalno prišel v Jugoslavijo in se v Samoboru pri Zagrebu izučil za kovača. V Tovarni verig je bil že takrat kovaški poklic iskan, zato se je France leta 1938 odločil za delo v »Verigi«. Tu je ob kovaškem ognjišču koval v neskončno verigo člen za členom, dokler je ni po 30 letih dela dokončno sklenil z upokojitvijo.

Življenje v delavski sredini ga je izoblikovalo v zavednega borca za delavske pravice. Zato se je v času okupacije že zgodaj vključil v gibanje NOB, dokler ni 26. 3. 1944 odšel v partizane, kjer je ostal do osvoboditve.

Po vojni je nadaljeval delo na obnovi porušene tovarne, se takoj vključil v delo družbenopolitičnih organizacij in bil leta 1950 izvoljen za predsednika prvega delavskega sveta v tovarni. Z nadaljnjim delom v samoupravnih organih je opravljal pionirsko delo v uresničevanju samoupravnih pravic delavcev, za kar je bil tudi dvakrat odlikovan.

Kaj lahko rečemo o pokojnem Francetu? Predvsem je bil to človek, skromen po svojem značaju, ki je s preprosto življenjsko logiko, da je treba najprej nekaj ustvariti in šele potem zahtevati, gradil temelje tovarne, v kateri je delal. To ni bil nezadovoljnej, pač pa priden, pošten in sposoben delavec — kovač, ki se je zavedal svojih dolžnosti in snoval osnove za uresničevanje pravic delavskega razreda v naši samoupravni družbeni ureditvi.

Hvaležni smo mu za vse pridobitve njegovega dela, ohranimo ga v najlepšem spominu kot človeka in pionirja v graditvi samoupravljanja v »Verigi«.

JJ

gram zbora temelji na partizanski in delavski pesmi, vsebuje pa tudi narodne pesmi. Pevski zbor, sestavljen iz članov kolektiva, je za osem nastopov, kolektor jih je do sedaj imel, opravil več kot 100 ur vaj.

Ne bi imelo smisla podrobneje opisovati vseh akcij, ki smo se jih lotili v pretekli mandatni dobi, saj so bili člani o mnogih sproti obveščeni. Zato naj samo na kratko navedemo pomembnejše akcije, ki smo jih izpeljali, seveda ob reševanju tekočih manjših problemov:

— organizacija dveh tovariških srečanj, proslave v počastitev Dneva žena, Dneva republike in 1. maja,

— ustanovitev aktivov borcev NOB in invalidov Tovarne verig,

— delo ob 8. kongresu ZSS in 7. kongresu ZSJ,

— sodelovanje pri ustanavljanju TOZD v Verigi in pri formiranju samoupravnih organov v TOZD in OZD,

— prizadevanje za uresničitev stabilizacijskega programa v Tovarni verig,

— organizacija ankete o

počutju v našem počitniškem domu in o organiziranju otroškega varstva v Lescah in okolici,

— organizacija krvodajalskih akcij in pogovora udeležencev stavke pred 40 leti v Verigi in osnovnošolsko mladino z Lesc, Radovljice in Bleda.

Sindikalna organizacija je uspešno sodelovala z vodstvom delovne organizacije, s samoupravnimi organi in ostalimi družbenopolitičnimi organizacijami v podjetju. Omenil bi še sodelovanje z višjimi sindikalnimi forumi, za katere menim, da bi bilo lahko uspešnejše. Ravno tako se čuti še premajhna povezanost sindikatov v okviru Slovenskih železarn. Imamo sicer Koordinacijski odbor sindikata v SZ, vendar o kaki večji povezanosti ali o kakih vsebinskih premikih med posameznimi sindikati OZD v Slovenskih železarnah ne bi mogli govoriti.

Toliko na kratko o delu in aktivnosti osnovnih organizacij in Konference OOS. Novozvoljenim članom IO OSS in Konferenci OOS želim v imenu sedanjega vodstva sindikalne organizacije obilo uspehov.

Razmišljanja o organizaciji kadrovske funkcije

Franc Hanžič

Ustvarjalne sile kadrov postajajo aktiven faktor v razvoju civilizacije. V obstoječi fazi razvoja postajajo kultura, izobraževanje, zdravstvena zaščita, rekreacija in prosti čas vedno najpomembnejši činitelji napredka.

Družbeni karakter kadrovske funkcije, ki izhaja iz socialističnih samoupravnih odnosov, jo uvršča v širši družbeni prostor. Kadrovska funkcija se ne omejuje samo na kadre v delovnih organizacijah oziroma v okviru delovnih organizacij združenega dela. Če želimo omogočiti vsakemu posamezniku, da bo lahko razvil vse svoje sposobnosti ter jih družbeno najustrežneje uporabil, potem moramo omogočiti sposobnim delovnim ljudem, da na svoji razvojni poti niso ovirani z ožjimi interesi posameznih poslovnih sistemov. Tako lahko upoštevamo, da se kadrovska funkcija v organizaciji združenega dela bistveno razlikuje od ostalih poslovnih funkcij, saj prerašča meje posameznih organizacijskih sistemov. Medtem ko ostale poslovne funkcije v delovnih organizacijah služijo predvsem interesom posamezne organizacije, pa služi kadrovska funkcija predvsem zadovoljevanju potreb delovnega človeka kot družbenega subjekta.

Najpomembnejši pogoj družbenega in tehničnega napredka je torej človekovo spoznanje zakonitosti razvoja, dolgoročnih in kratkoročnih ciljev ter ustrezne motiviranosti v zadovoljevanju potreb.

Posameznik deluje v ožji ali širši družbeni in politični skupnosti v medsebojni odvisnosti in vzajemnosti, ki vodijo k skupnim ciljem prek sporazumevanja in dogovarjanja v pogojih enotnega samoupravnega sistema. To pa je možno le, če smo v okviru kadrovske politike:

— definirali vloge, kriterije in cilje,

— omogočili enake možnosti vsem delovnim ljudem,

— omogočili permanentno izobraževanje in izpopolnjevanje,

— zagotovili pravice, dolžnosti in odgovornosti za vsa delovna mesta in funkcije,

— oblikovali ustrezen sistem kadrovske evidence, kontrole in vrednotenja dela ter delovnih rezultatov.

Iz navedenega sledi, da bo nujno v praksi realizirati neke vrste reformo kadrovske prakse, ki bo odstranila razne organizacijske zavore ter neodgovorno obnašanje nekaterih nosilcev kadrovske funkcije. Pri tem nam je lahko v veliko pomoč znanost s svojimi organizacijsko-kadrovskimi raziskavami ter proučevanjem učinkovite organiziranosti kadrovske funkcije na nivoju delovnih organizacij in družbenopolitičnih skupnosti.

Družbeni karakter kadrovske funkcije terja, da se organizira tako v organizacijah združenega dela kakor tudi v širšem družbenem prostoru. Kot nam je znano, se kadrovska problematika marsikje rešuje na precej proticistični način, pogostokrat nepovezano in neusklajeno z drugimi dejavnostmi ter posameznimi »centri odločanja«.

Ne glede na vrsto resolucij, priporočil in zaključkov družbenopolitičnih organov in organizacij, družbenih dogovorov o nalogah pri oblikovanju in izvajanju kadrovske politike, kadrovske službe kot organizacijske oblike kadrovske funkcije še niso dobile ustrezne vloge in mesta v delovnih organizacijah in družbenopolitičnih skupnostih. Stopnja organiziranosti obstoječih kadrovskih služb je zelo različna.

Se vedno je dovolj primerov, da se še marsikje kadrovski problemi rešujejo v sklopu splošnih služb, v katerih prevladuje administrativno-personalni pristop k reševanju kadrovske politike. Za takšno stanje je predvsem krivda v pomanjkanju ustreznih strokovnih kadrov, v pomanjkljivi koordinaciji in težavah oziroma nerešenih problemih, ki spremljajo hitro rast gospodarstva in razvoja samoupravnih odnosov.

Kadrovska služba mora biti izenačena po statutu, položaju in nivoju ter stimuliranju njenih strokovnih delavcev z vsemi ostalimi ključnimi strokovnimi službami. Njene naloge izhajajo iz kadrovske politike in njene funkcije ter se predvsem rezultirajo v planiranju, odbiranju, zaposlovanju, organizaciji izobraževanja in izpopolnjevanju kadrov, proučevanju vodenja posameznika, skupin ter v informiranju in zvišanju kulturnega nivoja delovnih ljudi. Tako zasnovana koncepcija organizacije kadrovske funkcije, je pogoj za uspešno vodenje kadrovske politike. Le ustrezno strokovno zasedene in organizirane službe lahko zagotavljajo strokovno delo in dajejo predloge, ki so potrebni za objektivno in utemeljeno odločanje samoupravnih organov.

Naloge kadrovske službe naj bi bile zasnovane na enotnih stališčih:

— spremljanje delovnega človeka od vstopa v podjetje do upokojitve;

— zagotoviti vsakemu delovnemu človeku njegov osebni razvoj brez ovire na delovno mesto v organizaciji;

— kadrovska politika naj bi se ne omejila zgolj na lastne potrebe v temeljnih organizacijah združenega dela, treba je upoštevati kadrovske potrebe v občinskih, republiških ter zveznih organih in družbenopolitičnih organizacijah;

— spremljanje sposobnosti

vseh delovnih ljudi in občanov, njihovo delovno prizadevanost in samoupravno naravnost, njihovo napredovanje itd.;

— programiranje potreb po kadrih vseh strok in nivojev izobrazbe, tako za delovne organizacije kot za funkcije v državnih organih ter družbenopolitičnih organizacijah;

— skrbeti za zadovoljevanje teh potreb (izobraževanja, prekvalifikacija, došolanje, osebno strokovno in družbe-

nopolitično usposabljanje kadrov za ključna delovna mesta);

— sodelovanje v obliki strokovne pomoči pri reševanju kadrovske problematike v organizaciji združenega dela.

Da bi tako zasnovane kadrovske službe lahko prispevale svoj delež k hitrejšemu reševanju kadrovske problematike, ter razvitosti kadrovskih služb v organizacijah združenega dela, je potrebno izoblikovati celovit kadrovski infor-

macijski sistem, ki bo omogočil ustrezno koordinacijo ter s tem v zvezi tudi ustrezno evidenco.

Kadrovska funkcija je torej temeljna organizacijska funkcija vsakega poslovnega sistema. Aktivnosti in elementi kadrovske funkcije se v večji ali manjši meri pojavljajo na vseh področjih delovnega človeka, ne glede na različne organizacijske in samoupravne opredelitve oziroma strukture združenega dela.

Delo v sindikatu zahteva celega človeka

Ing. Vito Rems, predsednik konf. sindikata

Da bi bila sindikalna organizacija učinkovita, da bi res lahko na vseh področjih zastopala interese delavcev, da bi lahko ažurno in temeljito opravljal vse naloge, ki jih je vedno več in so vedno zahtevnejše, je Zveza sindikatov Slovenije na 8. kongresu sprejela sklep, naj bi vse večje organizacije združenega dela zaposlile poklicnega strokovno političnega delavca. Ta sklep je sprejel tudi koordinacijski odbor sindikata Slovenskih železarn.

Obseg dela zajema predvsem strokovno politične priprave za seje in za drugo delovanje, pomoč osnovnim organizacijam sindikata v TOZD in

vodenje kontrole pri uresničevanju sprejetih nalog.

Poklicni sindikalni delavec je v sindikalni konferenci strokovni sodelavec ali pa sekretar sindikalne konference.

Delovno mesto poklicnega sindikalnega delavca naj bo sistemizirano v okviru delovne organizacije. Tudi osebni dohodek naj mu bi bil zagotovljen iz dohodka organizacije združenega dela.

Delo poklicnega sindikalnega delavca je zelo zahtevno in odgovorno. Za tega delavca bo treba izbrati med sposobnimi in interesom delavskega razreda predanimi ljudmi.

Slednjič je naloga sindikal-

nega delavca tudi strokovna pomoč delegatom združenega dela, saj je ravno na tem področju še dovolj nejasnih in nerazčiščenih vprašanj.

Treba pa bo zagotoviti, da bo poklicni sindikalni delavec pod neprestanim političnim nadzorstvom sindikalnih organov, ki bodo morali sproti preprečevati kakršnokoli odpujanje in druge oblike birokracije.

Zavedati se moramo, da je politična odgovornost sindikata za razmere v kolektivu zelo velika, zato moramo gledati in predvsem poskrbeti, da bomo imeli razvito organizacijo v sindikatu do take meje, da bo ustrezala potrebam nas vseh.

Kadrovske spremembe

Oktober—november

NOVOSPREJETI:

Splošni sektor:

Koman Mitja, dipl. ing.

Tehnični sektor:

Srna Milan, ing.

Komercialni sektor:

Ferjan Daniel

TOZD Vijakarna:

Milosavljevič Slavimir,
Zlodnjak Slobodan, Prem
Jožef

TOZD Kovačnica:

Srdić Koviljka, Kajdiž Jože,
Hatič Ivanka, Čeh Jožef,
Razinger Franci, Urevc Simon,
Miljanović Dragan,
Brunčič Marjan, Salkić Hussein,
Lotrič Milan, Rošič Halid

TOZD Sitrne verige:

Stojanovič Stojan

ODSLI:

Tehnični sektor:

Žagar Lovrenc

TOZD Vijakarna:

Sukobljevič Stjepan, Iskra
Anton, Petojevič Sava

TOZD Verigarna:

Pauko Anton

TOZD Kovačnica:

Kiler Andrej

TOZD Sitrne verige:

Knežević Marko, Čirić Jakov

RODILI SO SE:

Mujezinović Mehmedu iz
TOZD Sitrne verige se je
rodila hčerka Alma

Ribič Benu iz TOZD Sitrne
verige sin Beno

Lazarevič Cvijetinu iz
TOZD Sitrne verige

sin Željko
Halačević Džemili iz TOZD
Vijakarna in Halačević Ekremu
iz TOZD Kovačnica sin Edin

Tonejc Dori iz TOZD Verigarna
sin Zmago

Salihović Naili iz TOZD Verigarna
sin Arnes

Svetina Andreju, dipl. ing.
iz tehničnega sektorja sin
Marko

Kenda Janku iz TOZD
Orodjarna hči Daša

POROČILI SO SE:

Kunšič Helena iz TOZD Vijakarna

Horvat Anton in Rojko Jožica
iz TOZD Kovačnica

Martič Marija iz TOZD Vijakarna
in Dević Stevan iz TOZD Sitrne verige

Mandeljc Franjo iz TOZD

Vzdrževanja

Rozman Janko iz TOZD

Orodjarna

Ličar Božo iz TOZD Orodjarna

UPOKOJITVE:

Kiler Andrej, roj. 6. 11. 1937 — prodajalec I. v TOZD Kovačnica — je bil zaposlen v naši delovni organizaciji 1 leto in 9 mesecev. Dne 24. 11. 1975 je bil invalidsko upokojen.

Upokojenemu delovnemu tovarišu želimo predvsem veliko zdravja.

Iz kadrovskega oddelka

Invalidi in invalidnost v TVL

Prof. Janko Stušek

Tovarna verig ima 83 invalidov ali telesno prizadetih delavcev (stanje z 28. 11. 1975). V okviru občine je dokaj visoko uvrščena med tiste delovne organizacije, ki glede na težino in naravo dela zaposluje takšno število invalidov. Številka pomeni, da je 7,4 odstotka od skupno zaposlenih delavcev invalidov ali, da je vsak 13 delavec v tovarni telesno prizadet, izčrpan, bolan. Trend invalidnosti v delovni organizaciji za obdobje preteklega pol leta pa je v porastu, saj se je število invalidov kljub nekaterim upokojitvam povečalo od 79 na 83. Kljub relativno precej visoki poprečni starosti zaposlenih v TVL nam zato število invalidov ne more biti vzpodbudno. Če pri tem upoštevamo še gospodarsko recesijo in restrikcijo invalidske komisije pri ocenitvah in upokojitvah, nam mora biti jasno, da bomo morali v bodoče vedno več invalidskih primerov rešiti sami. Konec koncev je v prvi vrsti dolžnost delovne organizacije, da optimalno poskrbi za delavce, ki se jim mora delokrog zaradi spremenjenih zdravstvenih pogojev spremeniti.

Iz seznama invalidov ugotovljamo, da je 8 invalidov II. kategorije, 63 invalidov III. kat. in 12 delavcev s poprečno 47% telesno okvaro. Od zajetih invalidov je 34 žensk ali 41% in 49 moških ali 59%. Če primerjamo število zaposlenih žensk v tovarni z zaposlenimi moškimi, ki presega razmerje 1:3, in če upoštevamo še dejstvo, da od zaposlenih skoraj polovica žensk dela na zdravju škodljivih mestih, lahko ugotovimo, da je odstotek invalidnosti pri ženskah v TVL previsok oziroma, da je delo v TVL za ženske na splošno prenaporno. Ta pavšalna ocena pa ne more zajeti vseh neinventiranih del, ki jih ženske (matere, žene) poleg redne zaposlitve v toku 24 ur še opravljajo in ki ne morejo biti brez odraza na njihovo fizično kondicijo ter zdravstveno stanje.

Statistični podatki nam tudi povedo, da je poprečna starost invalidov 42,6 let, razpon pa od 22 do 59 let. Številčno najbolj je reprezentirano obdobje med 40. in 50. letom — 43 invalidov. Relativno malo pa je invalidov v najvišji starostni kategoriji med 50. in 60. letom in sicer 13 ali 15,7%. Onih med 20. in 30. letom pa je 6 ali 7,2% — le za polovico manj!

Po proizvodnih enotah je slika naslednja:

enota	II. kat.	III. kat.	T. O.	Skupaj
1. skupne službe	3	12	6	21
2. TOZD orodjarna	0	5	0	5
3. TOZD vzdrževanje	1	11	1	13
4. TOZD vijakarna	3	8	0	11
5. TOZD verigarna	0	12	3	15
6. TOZD kovačnica	1	9	1	11
7. TOZD sidrne verige	0	7	1	8
Skupaj	8	64	12	83

Preseneča dejstvo, da je največ invalidov v skupnih službah in največji odstotek med najbolj zreli leti življenja, kar nas silijo k misli, da je korelacija med invalidnostjo in proizvodnjo majhna in da invalidnost ni rezultat garanja in iztrošenosti človeka, ampak slabe fizične odpornosti in nesreč pri delu.

Konec maja je bil na pobudo sindikata tovarne in na osnovah akcijskega programa Društva invalidov Radovljica ustanovljen aktiv invalidov Tovarne verig. Izvoljen je bil 8-članski odbor aktiva z vsemi funkcionarji odbora, sešel se je enkrat ter sprejel nekaj akcijskih sklepov, v glavnem pa potrdil akcijski program. Leta zajema večje sodelovanje in večjo inkorporacijo invalidov v delovno organizacijo,

skrb za preventivo, ocenitev lažjih delovnih mest, ki naj bi bila neuradno rezervirana za invalide, predavanja in skrb za rekreacijo in družabno življenje. Lepe ideje in zdrava motivacija. Skoraj zagotovo pa lahko trdimo, da vseh zadanih si nalog in želja invalidi sami ne bodo mogli realizirati. Ne zadostuje samo velika volja delati, ampak je potrebna tudi pomoč in razumevanje vseh delavcev v delovni organizaciji. Zavedati se moramo, da vseh ciljev hkrati ni možno doseči in da je škoda trošiti energijo v frontni črti, kjer nam potem lahko zvođenijo tudi minimalni uspehi. Zato bi bilo nujno potrebno narediti prioriteten red ciljev in temu ustrezen program delovanja. Med prvenstvene cilje pa bi brez dvoma spadalo zaposlovanje invalidov na ustreznih delovnih mestih in posredna ali neposredna udeležba pri reševanju invalidnosti delavcev na sejah invalidske komisije.

»Invalid ni človek, ki bi bil nezmožen za delo, ampak je delavec, ki mu moramo nuditi primerno delovno mesto, kjer bo lahko v polni meri razvil svoje delovne zmožnosti. Invalid ne more opravljati kakršnega koli dela, lahko pa popolnoma normalno opravlja drugo, svojemu zdravstvenemu stanju primerno delo. Glede na to je vprašljiv že sam izraz, ki ga uporabljamo za navedene delavce, ker ima v praksi že določen prizvok, ki največkrat pomeni manjše sposobnosti in breme kolektiva.« To so besede predsednika invalidske komisije, ki imajo globok socialni in praktičen pomen.

Navedeni citat nam v bistvu karikira osnovna stališča invalidske komisije oziroma skupnosti invalidskega in pokojninskega zavarovanja. Torej namen invalidske komisije ni v upokojitvi ali odložitvi invalidskega primera, temveč v družbenih okvirih optimalno rešiti posameznika. Invalidska upokojitev je le zadnja instanca, ki pride v poštev šele tedaj, ko se družbeni interes, dolžnost posameznika in njegovo zdravstveno stanje izključujejo v tolikšni meri, da stik ni več mogoč. Presoja in ocena o navedenem stiku se vidi v odločitvi komisije, ki temelji na dokazih izvedencev o zdravstvenem stanju invalida. Pri teh odločitvah pa so prisotni tudi kriteriji, kot so: delovna doba, delovno mesto, socialne in

domače razmere, splošna družbeno-gospodarska situacija, mnenja predstavnikov delovne organizacije in mnenje ter ponašanje zavarovancev, ki so predstavljeni invalidski komisiji. Vsi ti kriteriji niso in ne morejo biti popolnoma objektivni pri odločitvah invalidske komisije. Dejstvo pa je, da tudi medicinski izvidi in mnenje izvedencev kakor tudi odločitev komisije ni in ne more biti čisto mehanska operacija, ampak je to stvar ocenitev in presojanja za to delo usposobljenih ljudi.

Mnenje in ponašanje zavarovancev pa predstavljajo najbolj subjektivni faktor v dokončni ocenitvi komisije. Prav nikomur od predstavljenih zavarovancev ne more koristiti prerokanje s komisijo, ocenjevanje strokov-

nosti izvedencev in teatralnost, če za primer oškodovanosti obstaja uradna možnost pritožbe na odločitev komisije.

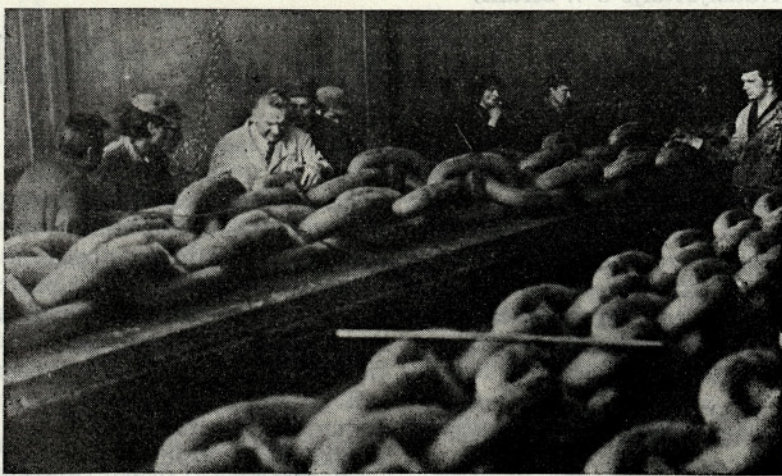
Komisija se pred vsako odločitvijo posvetuje. Na teh posvetih se poleg glavne, to je zdravstvene motivacije, razpravlja tudi o stranskih motivacijah predloga za ocenitev v ustrezno kategorizacijo invalidnosti. Te stranske motivacije so dostikrat čisto subjektivni faktor pri zavarovancu samem. Druga kategorija invalidnosti ali z drugimi besedami štirurno delo pomeni pri skupnosti invalidskega in pokojninskega zavarovanja samo rezervno rešitev, zato mora komisija pri približno 40% predlogov zavarovancev za 4-urno delo dobro pretehtati vse možnosti in kriterije. Ti predlogi so največkrat izraženi posredno: zavarovanec štiri ure še zdrži na delovnem mestu, več pa nikakor ne. Nikakor se ne pojavi varianta, da zavarovanec po 3 ali 5 urah ne more več zdržati na delovnem mestu, ko vsi vemo, da v tej smeri invalidska komisija ne more najti zavarovancu primerne rešitve.

Socialni pomen zgoraj navedenega citata pa je v tem, da je človek socialno bitje in ga ne moremo brez posledic vzeti iz določenega okolja oziroma mu s sklepom spremeniti način življenja. Osnoven princip človeka je, da ohranja vitalnost toliko časa, kolikor časa lahko dela. Prav tako dela (ustvarja), ohranja tudi svoje življenjske smisle. To velja tudi za invalide. Zanje še toliko bolj, ker so pustili svoje zdravje v nekem okolju in za neko skupnost. Upokojitev pa jih bolj ali manj trga iz tega okolja. Sprememba načina življenja vpliva na spremembo psihičnega stanja invalida, kar prav gotovo vpliva tudi na njegovo zdravstveno počutje. Zato mora biti zdravniški izvid in s tem po drugi poti neresljiv primer, za vsakega invalida posebej sto odstotno evidenten, kadar se komisija odloča o upokojitvi zavarovanca.

Sklepi invalidske komisije so po predpisih invalidskega in pokojninskega zavarovanja za temeljno organizacijo obvezni. Te predpise, ki se nanašajo na temeljno organizacijo, mora leta vnesti v svoje samoupravne akte. Temeljna organizacija je prva dolžna prilagoditi delovne pogoje in medsebojna razmerja invalidov v združenem delu tako, kot jih predpisuje sklep. To pa ni vedno izvedljivo ali vsaj v takšni meri ne, da bi bilo invalidu ali temeljni organizaciji v celoti zadoščeno. Pojavijo se namreč takšne objektivne težave, kot so prirojene norme za popolnoma zdravega človeka, neustrezna izobrazba, že zasedeno invalidu ustrezno delovno mesto in podobno, ki v okvirih obstoječe zakonodaje in samoupravnih dogovorov onemogočijo najbolj učinkovito rešitev. Zaradi navedenih vzrokov se temeljne organizacije problemom organiziranega reševanja invalidnosti v TVL izmikajo ali jih postavljajo na slepi tir. Prav tu bi morali invalidi sami ustrezno samoupravno reagirati.

S sklepom komisije so v nekem smislu prizadeti tudi invalidi, saj se postopek do izplačila razlik v osebnem dohodku ali invalidskih pokojnin pri skupnosti invalidskega in pokojninskega zavarovanja dostikrat vleče pol leta, celo leto ali celo več.

Dogodi se tudi, da temeljna organizacija sprejme v medsebojno razmerje invalida, pri katerem je nastala invalidnost, ko ni bil zaposlen v Tovarni verig. To so naše širše družbene obveznosti in zato lahko rečemo, da je tak ukrep popolnoma pravi in predhodno dobro pretehtan. Zavedati se moramo, da

vseh vprašanih invalidov sami v okviru delovne organizacije ne moremo rešiti in če hočemo pri tem naleteti na razumevanje in pomoč širše družbene skupnosti, moramo sami tudi imeti razumevanje do skupnosti. Takšno razumevanje, ki bi bilo lahko v proizvodnem planu vkalkulirano, mora veljati tudi med temeljni-

mi organizacijami v sami delovni organizaciji.

Novi samoupravni sporazum o medsebojnih razmerjih delavcev bo nekatere nakazane probleme invalidov v TVL moral učinkoviteje in hitreje reševati. Te rešitve pa bodo v večjih obvezah TOZD do svojih, za zdravje pri-krajšanih delavcev.

Elektroerozija kot nov tehnološki postopek za izdelavo orodij

Dipl. ing. Pavel Noč

Današnja moderna tehnologija obdelave zahteva vedno nove načine obdelave. To je še posebno opazno pri proizvodnji orodij, ki imajo posebno v novejšem času vedno večje zahteve na področju geometrijskih oblik, natančnosti izdelave in vzdržljivosti.

Na tem področju so se zelo uveljavili moderni stroji z NC krmiljenjem, vendar imajo še vedno to slabost, da materialne delce odvezemajo s pomočjo sile. Zato je bilo potrebno najti način, ki delčke odnaša s pomočjo toplotnih ali kemičnih procesov. V to zadnjo skupino obdelav spada tudi obdelava s pomočjo elektroerozije. Take načine obdelave v novejšem času zahteva tudi proizvodnja raket, reakcijskih motorjev, parnih turbin in raznih finomehanskih elementov.

Elektroerozija je torej tehnološki postopek, pri katerem odnaša materialne delce obdelovanca energija zaporednih električnih impulzov, ki nastanejo zaradi prebojev med obdelovancem in orodjem.

Obdelovalne možnosti

Pri obdelavi z elektroerozijo ni pomembna trdota obdelovalnega materiala. V večini primerov elektroerozivne obdelave ne pride do razogljčenja in pokanja materiala, kar pa je pogoj za kvalitetne stroje. Ta obdelava ima pred navadnimi tehnološkimi načini nekatere prednosti in sicer:

Na obdelovance ne učinkujejo nobene mehanske sile. Orodje se imenuje elektroda in nikdar ne sme priti v stik z obdelovancem. Tako lahko občutljive materiale obdelujemo brez nevarnosti napetostnih deformacij.

Pri elektroerozivnem tehnološkem postopku ne nastopa nevarnost nastajanja pojava ige in zato dodatna obdelava za odstranitev tega pojava odpade.

Izdelava kompliciranih oblik je mnogo enostavnejša kot s klasičnimi obdelavami, saj trodimenzionalne oblike prav tako enostavno obdelujemo kot ravne površine.

Pri elektroeroziji ni potrebna izdelava različnih orodij s segmentiranjem.

Pri elektroerozivnem tehnološkem postopku veljajo naslednja osnovna pravila:

— Obdelava je tako točna, kolikor je točna elektroda in njena lega proti obdelovancu.

— Za doseganje visokih storilnosti in mirnega teka stroja je pomembno dobro izpiranje materialnih delcev med elektrodo in obdelovancem.

— Obraba elektrod je najmanjša pri nižjih frekvencah impulzov in pri pozitivni polariteti.

— Kvalitetnejša površina elektroerozijske obdelave se dosega pri visoki frekvenci impulzov in majhnem toku.

— Dimenzije elektrode so toliko manjše od dimenzije obdelovanca, kolikor znaša špranja med njima.

Elektroerozivni parametri

Pri klasični obdelavi praktiki poiščejo rezalne hitrosti in pomeke v tabelah. Podobno sta pri elektroeroziji tok in frekvenca najvažnejša podatka, odvzem materiala, špranja med elektrodo in obdelovancem ter kvaliteta površine obdelovanca pa najvažnejši obdelovalni parametri.

(Nadaljevanje na 8. strani)

Elektroerozija kot nov tehnološki postopek za izdelavo orodij

delovalni rezultati. Vse te vrednosti nam med seboj povezujejo odgovarjajoče tabele in diagrami. Te nam obenem podajajo tudi nastavitvene vrednosti generatorja ter izhodne vrednosti za izračunavanje teoretičnega tehnološkega časa obdelave.

Teoretični erozijski obdelovalni časi sledijo iz naslednjih vrednosti:

$$t_{\text{teor}} = \frac{V}{I \cdot s} \quad (\text{min}),$$

kjer pomenijo:

$$t_{\text{teor}} - \text{teoretični erozijski obdelovalni čas (min),}$$

$$V - \text{volumen obdelave (mm}^3\text{)}$$

$$I - \text{erozijski tok (A),}$$

$$s - \text{specifični odvzem (mm}^3/\text{A min).}$$

Praktični erozijski obdelovalni čas se ne nanaša na izkoriščenost impulzov, ki prihajajo iz generatorja, ta zavisi od izpiranja, stabilnosti stroja in od kombinacije materialov obdelovanca in elektrode ter od izkoristka, ki leži med 0,2 in 1:

$$t_p = \frac{t_{\text{teor}}}{Z} \cdot \frac{V}{I \cdot s \cdot Z} \quad (\text{min}),$$

kjer pomenijo:

$$t_p - \text{praktični erozijski obdelovalni čas (min),}$$

$$Z - \text{izkoristek}$$

Erozijske naprave

V principu so vse elektroerozijske naprave enake, saj so sestavljene iz elektroerozijskega stroja in iz generatorja.

Sam stroj sestavljajo: stabilni strojni okvir, rezervoar za delovno tekočino ter glava s pripadajočim servosistemom in merilne naprave. Generator je elektronska naprava, ki proizvaja električne impulze in te pošilja na glavo stroja z elektrodo. Velikost generatorja se meri z največjo velikostjo proizvodnega toka v amperih. Danes v Evropi že proizvajajo generatorje, ki dajejo tokove med 15 in 700 amperi.

Poleg standardnih erozijskih naprav na izdelujejo tudi specialne naprave, ki služijo v posebne namene. Na največjih strojih že erodirajo obdelovance v velikosti 3×4 m in težke do 20 ton.

Izbira elektrod

Material za elektrode je odvisen od več parametrov in obdelovalnih kriterijev. Ti so:

Izdelovalne možnosti elektrod, število elektrod, število izdelanih obdelovancev, cena materiala za elektrode, cena izdelave elektrod, velikost odvzetega materiala obdelovanca, obraba elektrod in kvaliteta površine obdelovanca.

Z upoštevanjem vseh teh kriterijev lahko izbiramo med naslednjimi materiali za elektrode: elektrolitski baker, wolfram baker in grafit.

Primeri elektroerozijskih obdelav

1. Zelo pogosta uporaba erozijskega tehnološkega po-

stopka je izdelava oblikovnih orodij — utopov za kovaško, livarsko industrijo ter industrijo plastičnih izdelkov in avtomobilov. Stari postopki za izdelavo teh orodij so bila razna kopirna rezkanja. Pri izdelavi kompliciranih geometrijskih oblik na orodjih pa so bili ti klasični postopki zelo zamudni ter izredno dragi, pri končnih toplotnih obdelavah pa so lahko nastopile okvare zaradi razpok. Vse te nevšečnosti izloči elektroerozijski postopek, saj je mnogo lažje izdelati npr. z rezkanjem bakreno elektrodo kot jeklen

Postopek pred sodiščem združenega dela

Jože Ješe

V sporih pred sodiščem združenega dela se uporablja določbe o postopku, predvidene v zveznem zakonu o sodiščih združenega dela. Poleg teh določb o postopku pa sodišča združenega dela uporabljajo tudi nekatere določbe o pravnem postopku, če odgovarjajo značaju spora, o katerem sodišče odloča.

Niti zvezni zakon, niti republiški zakoni ne predvidevajo, katerim sporom odgovarja uporaba zakona o pravnem postopku, zato bo na to vprašanje morala dati odgovor sodna praksa.

Udeleženec v postopku poda predlog, ne pa tožbo

Postopek pred sodiščem združenega dela se začne s predlogom udeleženca. Za razliko od rednih sodišč se torej sodišču združenega dela ne predlaga tožba.

Predlog je dejanje, s katerim udeleženec v sporu išče zaščito zaradi kršitve njegovih pravic. Predlog za začetek postopka pred sodiščem združenega dela nima takšne vloge kot tožba. Predlog lahko vsebuje zahtevo ali pa tudi ne. V primeru, če je postavljen zahtevek, sodišče združenega dela ni vezano na zahtevek udeleženca. Sodišče vodi postopek ne samo v interesu udeleženca, temveč tudi v splošnem interesu zaradi varstva družbene lastnine in samoupravljanja.

Kdo lahko poda predlog?

Zaradi zaščite samoupravljanja in družbene lastnine, lahko predlog za začetek postopka pred sodiščem združenega dela poda:

- delavec
- organ samoupravne delavske kontrole
- delovna skupnost v organizaciji združenega dela, samoupravni interesni skupnosti in drugih družbeno-pravnih oseb
- organizacija združenega dela v vseh oblikah združevanja, kot so temeljna organizacija združenega dela, delovna organizacija, skupnost temeljnih organizacij, sestavljena organizacija združenega dela, po-

utop zrcalne oblike. Pa tudi končna termična obdelava lahko odpade, ker erodiramo lahko že končno toplotno obdelan obdelovanec. Samo elektrodo pa tudi lahko uporabimo večkrat, pač odvisno od stopnje njene obrabljenosti.

2. Izdelava štanc je drugo važno področje uporabe elektroerozivnega postopka. S pomočjo posebnega postopka elektrod in protielektrod lahko izdelujemo v zahtevanih tolerancah matrice in trne. Pri tem pa nam praktično skoraj vse zahtevne ročne obdelave

skupnosti je procesna predpostavka za začetek postopka pred sodiščem združenega dela. Torej je sodišče dolžno, da zavrne predlog za začetek postopka, če delavec ni predtem iskal varstva svojih pravic v temeljni organizaciji oz. delovni skupnosti, če je tako varstvo dovoljeno.

Delavec ima pravico, da vložil predlog za začetek postopka pred sodiščem tudi v primeru, kadar drugostopenjski organ temeljne organizacije odnosno delovne skupnosti ne sprejme sklepa v roku 30 dni od dneva vložitve zahteve za varstvo pravic. Predlog, s katerim se začne postopek, se vložil v roku 30 dni po izteku roka, v katerem je bila temeljna organizacija dolžna, da odloči o zahtevi za preizkus. Če je ta dokončni sklep sprejet in vročen delavcu po preteku teh rokov, t.j. po 60 dneh od vložitve zahteve za preizkus, se delavec lahko obrne na sodišče v roku 30 dni od vročitve dokončnega sklepa.

Predlog, s katerim se začne postopek pred sodiščem združenega dela, lahko poda posamezni delavec v organizaciji združenega dela, samoupravni interesni skupnosti oz. drugi družbeno-pravni osebi, če je v tej organizaciji kršena njegova samoupravna pravica, pa kršitev od strani organizacije ni odpravljena v roku 30 dni od dneva, ko je zahteval varstvo svojih pravic.

Postopek se začne samo zoper dokončne sklepe TOZD

Predno se delavec obrne na sodišče, je dolžan, da zahteva varstvo svojih pravic pri odgovarjajočih organih samoupravljanja v okviru organizacije združenega dela, oz. delovne skupnosti, t.j. da vložil zahtevo za preizkus prvostopenjskega sklepa, s katerim se je odločalo o njegovi pravici in obveznosti.

Postopek pred sodiščem se lahko začne zoper dokončne sklepe TOZD oz. skupnosti. Kot dokončen sklep se smatra sklep, sprejet na zahtevo za preizkus ali sklep sprejet na zboru delavcev TOZD oz. delovne skupnosti. Kadar gre za denarne terjatve iz medsebojnih razmerij v združenem delu, se delavec lahko obrne na sodišče, četudi ni vložil zahteve za preizkus (člen 62. Zakona o medsebojnih razmerjih delavcev v združenem delu).

Iskanje varstva pravic v temeljni organizaciji oz. delovni skupnosti je procesna predpostavka za začetek postopka pred sodiščem združenega dela. Torej je sodišče dolžno, da zavrne predlog za začetek postopka, če delavec ni predtem iskal varstva svojih pravic v temeljni organizaciji oz. delovni skupnosti, če je tako varstvo dovoljeno.

Delavec ima pravico, da vložil predlog za začetek postopka pred sodiščem tudi v primeru, kadar drugostopenjski organ temeljne organizacije odnosno delovne skupnosti ne sprejme sklepa v roku 30 dni od dneva vložitve zahteve za varstvo pravic. Predlog, s katerim se začne postopek, se vložil v roku 30 dni po izteku roka, v katerem je bila temeljna organizacija dolžna, da odloči o zahtevi za preizkus. Če je ta dokončni sklep sprejet in vročen delavcu po preteku teh rokov, t.j. po 60 dneh od vložitve zahteve za preizkus, se delavec lahko obrne na sodišče v roku 30 dni od vročitve dokončnega sklepa.

Pa vendar se najde tu in tam kdo, ki je vesel že majh-

ranju sta orodji medsebojno popolnoma prilagojeni in vsako dodatno ročno delo odpade.

Tu sem naštel le nekaj možnosti uporabe elektroerozije v proizvodnji različnih orodij, obstaja pa še mnogo drugih, ki pa so bolj specialne in v naši proizvodnji niso tako uporabne. Splošna ugotovitev pa je, da je elektroerozija tako uporaben tehnološki postopek za izdelavo različnih orodij, da si brez teh strojev ne moremo zamisliti več nobene moderne orodjarne.

Predlog, s katerim se začne postopek pred sodiščem združenega dela, mora vsebovati:

- označbo spornega razmerja, o katerem naj sodišče odloči,
- navedbe o dejstvih, pomembnih za sprejem sklepa,
- označba dokazov, s katerimi se te navedbe ugotavljajo.

To so bistvene sestavine predloga. Poleg tega mora biti predlog razumljiv in mora vsebovati označbo sodišča, ime oz. firmo in naslov predlagatelja, navedbo drugega udeleženca v postopku in podpis. Če predlog za začetek postopka ni razumljiv ali ne vsebuje teh elementov, bo sodišče predlagatelja poučilo ali mu vrnilo predlog z nalogo, da pomanjkljivosti odpravi. Če sodišče predlog vrne, mora določiti rok, v katerem mora udeleženec ponovno vložiti popravljen predlog.

Hvaležnost

Prijateljica je pobrala na cesti, ki pelje mimo njene hiše, ranjenega goloba. V sobi mu je pripravila gnezdo, obvezala zlomljeno nogo. Ptica je imela polomljene tudi peruti, zato je bila odvisna od prijatelja — človeka. S hvaležno potrpežljivostjo je prenešala bolečine in sprejemala hrano. Pozdravila se je in odletela. Toda vsak dan se je znova vračala na prijateljčino okno, kot bi vedno znova hotela reči: »Hvala Ti!«

Kaj nam, ljudem, bitjem z razumom, beseda hvala ne gre z jezika, iz oči? Mar nas je sram? Smo pozabili nanjo? Morda pa zato, ker smo le redko deležni zahvale. Ali pa zato, ker smo le redko pripravljeni kaj dati, pomagati in zato zahvale ne moremo pričakovati?

Pa vendar se najde tu in tam kdo, ki je vesel že majh-

ranju sta orodji medsebojno popolnoma prilagojeni in vsako dodatno ročno delo odpade.

Tu sem naštel le nekaj možnosti uporabe elektroerozije v proizvodnji različnih orodij, obstaja pa še mnogo drugih, ki pa so bolj specialne in v naši proizvodnji niso tako uporabne. Splošna ugotovitev pa je, da je elektroerozija tako uporaben tehnološki postopek za izdelavo različnih orodij, da si brez teh strojev ne moremo zamisliti več nobene moderne orodjarne.

Predlog, s katerim se začne postopek pred sodiščem združenega dela, mora vsebovati:

- označbo spornega razmerja, o katerem naj sodišče odloči,
- navedbe o dejstvih, pomembnih za sprejem sklepa,
- označba dokazov, s katerimi se te navedbe ugotavljajo.

To so bistvene sestavine predloga. Poleg tega mora biti predlog razumljiv in mora vsebovati označbo sodišča, ime oz. firmo in naslov predlagatelja, navedbo drugega udeleženca v postopku in podpis. Če predlog za začetek postopka ni razumljiv ali ne vsebuje teh elementov, bo sodišče predlagatelja poučilo ali mu vrnilo predlog z nalogo, da pomanjkljivosti odpravi. Če sodišče predlog vrne, mora določiti rok, v katerem mora udeleženec ponovno vložiti popravljen predlog.

ne pozornosti ali pa skromnega darilca. Da, taka sta tudi naša upokojenec Janko in njegova žena, naša delavka Tončka.

Osnovna sindikalna organizacija strokovne službe je poleg drugih, tudi njuni hčerki Brigiti poklonila 500 din, kar ji je omogočilo počitnice v koloniji. Za skromno darilo, ki pa je družini pomenilo zelo veliko, sta se delovni organizaciji v našem glasilu zahvalila. Če je nekdo skromen in preprost, še ni rečeno, da ni bogat, bogat v svoji notranjosti. Mar ni nekdo zapisal: »Kdor ima v sebi mnogo, ne rabi na sebi nič«. Da, kaj pomeni vpadljiva zunanjost, vpadljivo obnašanje, če je to samo obleka, notranjost pa je trhla, prazna?

Zato vama, Tončka in Janko, hvala za vajino hvaležnost!

MB

Od njegove pozne pomladi do zgodnje jeseni je minilo 46 let

Le redko se zgodi, da bi nekdo preživel vsa delovna leta v isti organizaciji. Pri nas ga imamo — tov. ŽAGAR LOVRA, katerega pozna pomlad se je začela leta 1929 v Tovarni verig, ko se je kot 15-letni kratkohlaničnik prišel učiti za ključavničarja. Takrat smo

kovali še krampe, lopate, pluge...

Ko je bil leta 1932 izučen, je bil zaradi splošne brezposelnosti brezposeln tudi on. Čez nekaj mesecev so ga spet sprejeli na delo. Delal je v orodjarni in v kovačnici. Leta 1935 je bil udeležen pri splošni stavki leških kovinarjev. Aprila 1941 so ga odpeljali v vojno ujetništvo v Nemčijo, odkoder je bil na intervencijo Tovarne verig v avgustu 1943 izpuščen. Od jeseni 1943 do aprila 1944 je delal v tovarni, nakar je bil z ženo in starši izseljen. V zbirnem taborišču v Medvodač je bil mesec dni. Zaradi obolevosti mame in poroda žene so ga izpustili. Tako je od leta 1944 dalje pretrgala njegovo delo v naši tovarni le bolezen, kateri bi leta 1952 skoraj podlegel.

Njegova delovna pot je vodila od vajenca k prirejevalcu, orodjarju, mojstru, normircu, tehnologu, učitelju praktične

ga pouka do leta 1961, ko je postal pomočnik vodje priprave dela. Od leta 1964 pa do upokojitve je bil glavni konstruktor in vodja konstrukterjev orodja.

Njegovo življenje ni bilo lahko. Toda prav težave, pomanjkanje, krivice, ki jih je preživel, so iz njega naredile vztrajnega, močnega moža. Zato tudi njegovi delovni in življenjski uspehi niso majhni. Pohvali se lahko z večkratnim udarništvom, z redom dela III. stopnje, priznanjem Kovinske direkcije v Ljubljani, ki ga je dobil za novatorstvo, z zaupanjem, ki mu je bilo mnogokrat izkazano, ko so ga sodelavci in člani kolektiva volili v razne organe, delavski svet, komisije in odbore, izvoljen je bil za prvega tajnika sindikata, pri sindikatu je bil tudi večkratni referent za preskrbo.

S 1. 11. 1975 je tov. Zagar upokojen. Dne 4. 11. 1975 je

prišel na zadnji redni sestanek tehničnega sektorja, kamor je po službenem mestu spadal. Ta torek smo se od njega poslovili tudi sodelavci iz tehničnega sektorja. Ko se nam je zahvalil za skromno darilo, je med drugim dejal:

»Presenetili ste me. Tolike pozornosti nisem pričakoval. Menil sem, da je človek, ki odide v pokoj, kot uvel list, ki jeseni odpade z drevesa — delovne organizacije«.

Ko se je poslavljaj, se mu je brada narahlo zatresla, njegove zelenkasto modre oči pa so izza očal gledale malce žalostno. Toda le za trenutek. Takoj nato so bile spet živahne. Pripovedovati je začel, koliko nedokončanega dela ga še čaka. Tudi sinu in hčerki mora pomagati zgraditi lasten dom.

»Samo nekaj je v človeku,« je dejal, »kar mu ne da mi-

ru«. In pripovedovati je začel o uri v njegovi notranjosti, ki je vsa ta leta enakomerno odštevala čas ob delu v tovarni, ki ga je zjutraj brez budilke zbujala, da verjetno niti enkrat ni zamudil službe. Da, ta ura se ne umiri kar čez noč, ta ritem telesu še ne da pokoja.

Mnogokrat sredi zime opazimo na zasneženem drevesu list, uvel list, ki se trdno drži golih vej, ki kljubuje. Kako je torej mogoče pozabiti nekoga, ki je leta, tista pomladna, po poznem otroštvu pa tja do zgodnje jesenskih, preživel v enem okolju? Saj je vendar del tega okolja, del tega kolektiva! Ostal je prisoten skoraj povsod. Le malo je strojev pri nas, na katerih niso montirana orodja, ki jim je tov. Zagar kakorkoli botroval: z nasveti, izkušnjami, delom; po vzorcu le-teh se bodo izdelala nova...

MB

Nesreče pri delu

Oktober—November

Število delavcev, ki so se poškodovali v oktobru in novembru, je za 20% večje od istega obdobja lanskega leta.

TERSEGLAV BOJANU, delavcu v TOZD vzdrževanje, je pri transportu pokrova drgalnega bobna le-ta padel z vozička na prednji del desne noge in mu jo poškodoval.

MACUH JANEZU, delavcu v TOZD kovačnica, je pri izbijanju zrnkov pri kladivu Lobdel tujek priletel v desno oko.

KOSMAČ VINKU, delavcu v TOZD vzdrževanje, je pri žljebljenju deske spodletelo dleto in mu poškodovalo žilo odvodnico na zapestju leve roke.

PLANINŠEK PETRU, delavcu v TOZD vijakarna, se je pri urejanju stroja sprožil nosač vijaka in mu pritisnil kazalec desne roke na žleb stroja.

KOLMAN PAVLU, delavcu v TOZD orodjarna, je pri čelnem brušenju jeder priletela iskra v oko.

KOCIPER ŠTEFANU, delavcu v TOZD vijakarna, je pri pritrtjevanju vijaka na jedro spodletelo tako, da se je udaril na levo stran prsnega koša.

KRNIČAR DARKO, delavec v TOZD kovačnica, se je pri žigosanju stremena škopca E-20 t s kladivom udaril po palcu leve roke.

ROZMAN FRANCA, delavca v TOZD vijakarna, je pri vstavljanju rezkalne glave zagrabila matica za palec desne roke.

MUJEZINOVIČ NURIJA, delavec v TOZD sidrskih verig, je pri obsekovanju členov pa-

del in si poškodoval palec desne roke.

KOBAL JANEZ, delavec v TOZD kovačnica, je pri menjavi baterije za viličar položil prst med verigo in vilice, zaradi hitrega dviganja mu je stisnilo sredinec leve roke.

MRAK DRAGU, delavcu v TOZD kovačnica, je pri podajanju kavljcev na mizo eden padel na mezinec leve noge.

MACURA SAVO, delavec v TOZD sidrne verige, je pri rezanju členov Ø 16 na Pels škarjah padel odrezek v levi čevlji in mu poškodoval kožo.

PTIČEK DRAGO, delavec v TOZD vijakarna, se je pri posegu z roko v žep urezal z nožem.

HATIČ IBRAHIM, delavec v TOZD kovačnica, si je pri vstavljanju členov v bremenske verige zapletel v odložene klešče in si pri tem ranil gleženj na levi nogi.

AVSENIK JANEZ, delavec v TOZD sidrne verige, je pri stroju ANAR ob sprostitvi močno zategnjene matice drsnil ključ, pri čemer je z roko oplazil ročico stroja in si poškodoval vrhnji del dlani leve roke.

SEVER DANIEL, delavec v TOZD orodjarna, je pri izbijanju zakovic iz segmentov krožnih žag, udaril s kladivom po palcu desne roke.

MULEJ DRAGO, delavec v TOZD kovačnica, je na poti iz službe padel z mopedom in si zlomil desno roko.

MACUH JANEZ, delavec v TOZD kovačnica, si je pri menjavi orodja na 250 tonski stiskalki poškodoval prstanec desne roke.

SVD

Gasilci - pionirji so tekmovali

Jože Hozjan

Gasilska organizacija združuje in aktivira delovne ljudi za obrambo ljudi in premoženja pred požarom in za vzajemno pomoč pri elementarnih in drugih nesrečah, tako v miru kot v morebitni vojni. Zato posveča gasilska organizacija posebno pozornost vključevanju naraščanja v svoje vrste in delu z njim. To pa je tako odgovorna naloga, da jo morajo gasilske organizacije nujno uskladiti z delom in nalogami pionirske in mladinske organizacije, šole in staršev.

Na Občinski gasilski zvezi Radovljica skrbi za izobraževanje in usposabljanje mladih odsek za mladino in pionirje. V spomladanskem delu smo pripravili kviz »Kaj veš o gasilski organizaciji?«

V času počitnic pa je 50 pionirjev in mladincev letovalo v Luciji — počitniškem domu slovenskih gasilcev. To smo s pridom uporabili tudi v gasilске namene. Po enomesečnih pripravah smo organizirali tekmovanje za pionirje in mladince. Prijavila se je ena desetina mlajših pionirjev, štiri desetine starejših pionirjev, 6 mladinskih in ena ženska desetina. Tekmovanje je bilo organizirano v sektorju Radovljica in sicer v osnovni šoli v Lescah, dne 19. oktobra 1975 ob 9. uri. Vodili so ga izkušeni sodniki republiškega in občinskega ranga, ki jih je bilo skupaj z A in B komisijo 20. Mlajši pionirji so tekmovali v A skupini z vajo z redrovko in vajo s hidrantom. Starejši pionirji pa v B skupini z vajo s 300 l motorno brizgalno in v štafetnem teku. Mladinci so tekmovali z motorno brizgalno v trodelnem napadu in metanju cevi na 105 m. Da delo

ne bi bilo preveč enolično, smo vnesli v tekmovanje še športno igro in sicer košarko. Tekmovalo je 5 mladinskih ekip, ena ženska ekipa ter 4 pionirske. Rezultati vseh teh tekmovanj so bili naslednji:

Vrstni red pri starejših pionirjih pa je bil takle: 1. mesto Bled, 2. mesto Srednja Dobrava, 3. mesto Podhom. Zmagovalec je dobil pokal, ostali pa diplome.

Tudi pri mladincih so bili Blejci najboljši. Drugo mesto so svojili mladinci s Srednje Dobreve, tretje pa mladi tekmovalci iz Bohinjske Češnjice. Dalje so se mladinska moštva uvrstila takole: 4. mesto Mošnje, 5. mesto Brezje, 6. mesto Podhom.

Za prvo mesto so prejeli pokal in diplomu, za vsa ostala mesta pa je bila podeljena diploma.

Mladinke iz Srednje Dobreve so tekmoval kot edina žen-

ska ekipa in zasedle 1. mesto. Prejele so diplomu in darilo.

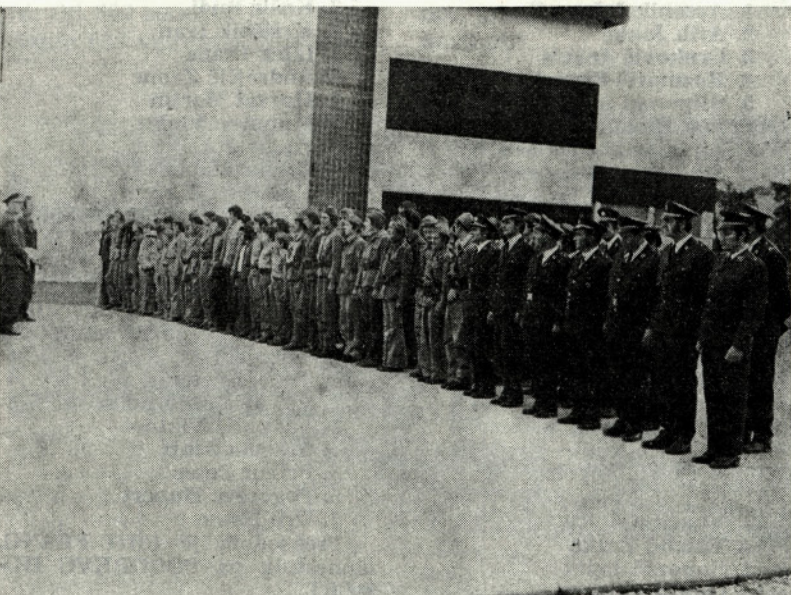
Tudi v košarki so pionirji dobili pokal in diplomu in tudi mladinci pokal in diplomu.

Povedati je treba, da je bilo tekmovanje uspešno, pa čeprav je v času priprav 14 dni deževalo. Zato so se morale priprave vršiti v gasilskih domovih.

Ker so bili jesenski dnevi že hladni, smo za vse udeležence, ki jih je bilo 145, pripravili sendvič in vroč čaj.

S tem tekmovanjem smo tudi naš program za leto 1975 izpolnili in ga uspešno zaključili.

**VEČ SODELAVCEV,
VEČ PRISPEVKOV,
BOLJŠE
IN ZANIMIVEJŠE
GLASILO.**

Konstituiranje samoupravnih organov v TOZD in skupnih službah

S sklenitvijo Samoupravnega sporazuma o združevanju v delovno organizacijo SZ — TOVARNA VERIG LESCE in sporazuma o medsebojnih razmerjih delovne skupnosti skupnih služb in združenih TOZD je potekel mandat dosedanjim članom DS delovne organizacije, drugim neposredno voljenim organom za posamezna področja in izvršnim organom DS in smo izvolili nove organe. V TOZD so bili izvoljeni samoupravni organi že na osnovi njihovih začasnih statutarov, sklepov, delovna skupnost skupnih služb pa je 20. novembra prvič izvolila tudi svoj delavski svet, komisijo za medsebojna razmerja delavcev, komisijo za ugotavljanje kršitev obveznosti delavcev in odbor samoupravne delavske kontrole.

Z izvolitvijo vseh teh organov smo se dokončno samoupravno organizirali v smislu ustavnih in zakonskih določb, novizvoljeni organi pa lahko delujejo v skladu s sprejetimi samoupravnimi akti.

Z namenom, da bi vsak član kolektiva bil seznanjen s sestavo samoupravnih organov in posameznih temeljnih organizacijah, delovne skupnosti skupnih služb in organov delovne organizacije kot celote objavljamo sestav vseh teh organov, ki bodo tako zbrani na enem mestu.

Sestav samoupravnih organov je naslednji:

Samoupravni organi v TOZD:
TOZD VIJAKARNA
Delavski svet šteje 15 članov:
1. Muhovec Zdravko
2. Lindič Alojz
3. Kociper Stefan
4. Ušaj Franc
5. Ovsenik Štefka
6. Grum Tončka
7. Fajfar Ivan
8. Habjan Janez
9. Teskač Marjana
10. Resman Jože I.
11. Puhar Francka
12. Kragič Stevo
13. Verovšek Branko
14. Kovačević Milorad
15. Onič Rozalija

Predsednik je USAJ FRANC, namestnik pa KOCIPER ŠTEFAN.

Komisija za uresničevanje pravic in obveznosti iz medsebojnih razmerij v združenem delu šteje 5 članov:

1. Dežman Franc
2. Hrast Albin
3. Krničar Marjan
4. Kos Zdravko
5. Pazlar Anica

Predsed. odbora je KRNIČAR MARJAN, namestnik pa DEŽMAN FRANC.

Komisija za ugotavljanje kršitev obveznosti v združenem delu šteje 3 člane in 3 namestnike:

Člani: Kranjc Janez, Zupan Ivo, Mihajlovič Nenad

Namestniki: Planinšek Peter, Žizek Zvonka, Ptiček Drago

Predsednik je ZUPAN IVO, namestnik pa ŽIZEK ZVONKA.

Odbor delavske kontrole šteje 5 članov:

1. Avsenik Jože
2. Arh Janko
3. Crnkovič Angela
4. Rozmarič Francka
5. Stiperski Stefan

Predsed. odbora je AVSENIK JOŽE, namestnik pa ARIH JANKO.

TOZD VERIGARNA
Delavski svet šteje 15 članov.

1. Savič Dušan
2. Markovič Milutin
3. Rozman Julka
4. Dežman Janez
5. Pfajfar Jože
6. Urh Marija
7. Kovač Franc
8. Pogačar Ivica
9. Heberle Rudi
10. Gregorič Angela
11. Čizmič Nada
12. Vončina Anica
13. Valand Rezka
14. Simonič Janez
15. Gumzej Anton

Predsednik je PFAJFAR JOŽE, namestnik pa HEBERLE RUDI.

Komisija za uresničevanje pravic in obveznosti iz medsebojnih razmerij v združenem delu šteje 5 članov:

1. Bele Jože
2. Felician Vili
3. Jakič Pavla
4. Jemc Ciril
5. Legat Franc

Predsednik je FELICIAN VILI, namestnik pa JEMC CIRIL.

Komisija za ugotavljanje kršitev obveznosti v združenem delu šteje 3 člane in 3 namestnike:

Člani: Poličar Franc, Bizjak Ana, Springer Ivan,

Namestniki: Košir Nada, Vovk Janez, Zupan Janez

Predsednik je POLIČAR FRANC, namestnik pa VOVK JANEZ.

Odbor delavske kontrole šteje 5 članov:

1. Novak Anton
2. Tomšič Milena
3. Benedik Ivanka
4. Vidic Alojz
5. Legat Janez

Predsednik je LEGAT JANEZ, namestnik pa NOVAK ANTON.

TOZD SIDRNE VERIGE
Delavski svet šteje 11 članov:

1. Tutič Nikola
2. Pungercar Franc
3. Arko Leopold
4. Meglič Albin
5. Korošec Anton I.
6. Dvoršak Karel
7. Lavrič Niko
8. Koščak Marko
9. Heberle Miro
10. Gorenčič Ana
11. Primožič Zdravko

Predsednik je PRIMOŽIČ ZDRAVKO, namestnik pa LAVRIČ NIČO.

Komisija za uresničevanje pravic in obveznosti iz medsebojnih razmerij v združenem delu šteje 5 članov:

1. Podobnik Niko
2. Lunder Franc
3. Avsenik Janez
4. Trstenjak Jože
5. Tavčar Mirko

Predsednik je PODOBNIK NIČO, namestnik pa AVSENIK JANEZ.

Komisija za ugotavljanje kršitev obveznosti v združenem delu šteje 3 člane in 3 namestnike:

Člani: Antolin Alojz, Bešter Anton, Resman Stanko

Namestniki: Smodiš Matija, Zupančič Rudi, Marjan Blaž

Predsednik je RESMAN STANKO, namestnik pa ANTO-LIN ALOJZ.

Odbor delavske kontrole šteje 5 članov:

1. Pernuš Tine
2. Solar Janez
3. Ribič Beno
4. Bobič Ivan
5. Rogač Anton

Predsednik je ROGAČ ANTON, namestnik pa BOBIČ IVAN.

TOZD KOVAČNICA
Delavski svet šteje 11 članov:

1. Beguš Franc
2. Habjančič Nežka
3. Košir Rudi
4. Kržišnik Ivan
5. Lilek Franc
6. Andrejčič Zvone
7. Horvat Martin
8. Muhovec Vinko
9. Pavlin Jože
10. Derling Janez
11. Halačević Ekrem

Predsednik je HORVAT MARTIN, namestnik pa PAVLIN JOŽE.

Komisija za uresničevanje pravic in obveznosti iz medsebojnih razmerij v združenem delu šteje 7 članov:

1. Tonejc Peter
2. Vukovič Milorad
3. Vavpotič Viktor
4. Avsenik Alojz
5. Piškur Peter
6. Pogorevc Hubert
7. Urh Franc

Predsednik je URH FRANC, namestnik pa POGOREVC HUBERT.

Komisija za uresničevanje pravic in obveznosti iz medsebojnih razmerij v združenem delu šteje 7 članov:

1. Tonejc Peter
2. Vukovič Milorad
3. Vavpotič Viktor
4. Avsenik Alojz
5. Piškur Peter
6. Pogorevc Hubert
7. Urh Franc

Predsednik je URH FRANC, namestnik pa POGOREVC HUBERT.

Komisija za ugotavljanje kršitev obveznosti v združenem delu šteje 3 člane in 3 namestnike:

Člani: Zupan Janez, Vodišek Silvo, Benedičič Zane

Namestniki: Macuh Janez, Tutič Mato, Vindiš aDne

Predsednik je ZUPAN JANEZ, namestnik pa BENEDIČIČ ZANE.

Odbor delavske kontrole šteje 5 članov:

1. Belak Anton
2. Kovačič Ivan
3. Tomažič Marjan
4. Košir Franc
5. Vidic Slavko

Predsednik je VIDIC SLAVKO, namestnik pa KOVAČIČ IVAN.

TOZD ORODJARNA
Delavski svet šteje 9 članov:

1. Kranjc Franc
2. Slakonja Franc
3. Gros Ida
4. Vogelnik Aleš
5. Marolt Vlado
6. Kavčič Anton
7. Frelj Stane
8. Demšar Tomaž
9. Ličar Božo

Predsednik je VOGELNIK ALEŠ, namestnik pa SLAKONJA FRANC.

Komisija za uresničevanje pravic in obveznosti iz medsebojnih razmerij v združenem delu šteje 5 članov:

1. Prešeren Franc
2. Vovk Janez
3. Pogačar Branko
4. Hrast Zorko
5. Bohinc Stane

Predsednik je PREŠEREN FRANC, namestnik pa VOVK JANEZ.

Komisija za ugotavljanje kršitev obveznosti v združenem delu šteje 3 člane in 3 namestnike:

Člani: Habjan Vinko, Javorič Karlo, Lotrič Ivan

Namestniki: Kenda Janko, Oman Filip, Hočevar Janez

Predsednik je LOTRIČ IVAN, namestnik pa HOČEVAR JANEZ.

Odbor delavske kontrole šteje 5 članov:

1. Mulej Franc
2. Jakič Milan
3. Dežman Janez
4. Vovk Peter
5. Smole Jože

Predsednik je SMOLE JOŽE, namestnik pa MULEJ FRANC.

TOZD VZDRŽEVANJE
Delavski svet šteje 11 članov:

1. Skumavec Frido
2. Pogačnik Franc
3. Fajfar Jože
4. Jauševac Marjan
5. Janša Jože
6. Ferjan Ivan
7. Cijan Vladimir
8. Prezelj Zvone
9. Veron Bela
10. Šimnic Ivan
11. Globevnik Janez

Predsednik je SKUMAVEC FRIDO, namestnik pa GLOBEVNIK JANEZ.

Komisija za uresničevanje pravic in obveznosti iz medsebojnih razmerij v združenem delu šteje 5 članov:

1. Valant Jože
2. Benedičič Stane
3. Resman Ivan
4. Hrovat Jože
5. Kunčič Gaber

Predsednik je BENEDIČIČ STANE, namestnik pa VALANT JOŽE.

Komisija za ugotavljanje kršitev obveznosti v združenem delu šteje 5 članov:

1. Klöckel Marjan, Zupan Stane, Legat Janez, Zor Anton, Kocjančič Janez, Robnik Vinko st.

Predsednik je KLÖCKEL MARJAN, namestnik pa ZOR ANTON.

Odbor delavske kontrole šteje 5 članov:

1. Lipuš Slavko
2. Arh Valentin
3. Palhartinger Boris
4. Robnik Vinko ml.
5. Polajnar Miha

Predsednik je LIPUŠ SLAVKO, namestnik pa ROBNIK VINKO ml.

SAMOUPRAVNI ORGANI DELOVNE ORGANIZACIJE
Delavski svet sestavlja 6 delegacij TOZD in 1 delegacija

skupnih služb. Vsaka delegacija šteje 5 delegatov:

Delegacija TOZD VIJAKARNA
1. Kociper Stefan
2. Kovačević Milorad
3. Onič Rozalija
4. Ovsenik Štefka
5. Resman Jože I.

Vodja delegacije je KOCIPER ŠTEFAN, namestnik pa KOVAČEVIČ MILORAD.

Delegacija TOZD VERIGARNA

1. Dežman Janez
2. Novak Ivan
3. Pfajfar Jože
4. Savič Dušan
5. Simonič Janez

Vodja delegacije je PFAJFAR JOŽE, namestnik pa DEŽMAN JANEZ.

Delegacija TOZD SIDRNE VERIGE

1. Dvoršak Karel
2. Gorenčič Ana
3. Korošec Anton I.
4. Meglič Albin
5. Primožič Zdravko

Vodja delegacije je PRIMOŽIČ ZDRAVKO, namestnik pa KOROŠEC ANTON.

Delegacija TOZD KOVAČNICA

1. Dečman Danijel
2. Hozjan Jože
3. Lilek Franc
4. Pavlin Jože
5. Piškur Peter

Vodja delegacije je PAVLIN JOŽE, namestnik pa PIŠKUR PETER.

Delegacija TOZD ORODJARNA

1. Demšar Tomaž
2. Frelj Stane
3. Gros Ida
4. Kavčič Anton
5. Vogelnik Aleš

Vodja delegacije je KAVČIČ ANTON, namestnik pa VOGELNIK ALEŠ.

Delegacija TOZD VZDRŽEVANJE

1. Ferjan Ivan
2. Globevnik Janez
3. Jauševac Marjan
4. Pogačnik Franc
5. Skumavec Frido

Vodja delegacije je SKUMAVEC FRIDO, namestnik pa GLOBEVNIK JANEZ.

SKUPNE SLUŽBE

1. Bregar Franc
2. Gros Majda
3. Harinski Jože
4. Majer Tomaž
5. Stušek Janko

Vodja delegacije je HARINSKI JOŽE, namestnik pa GROS MAJDA.

Kolegijski izvršilni organi DS

Poslovni odbor šteje 11 članov in 11 namestnikov:

Člani: Smole Janez, Žizek Franc, Vidic Alojz, Kovač Ernest, Vovk Janez, Kozamernik Janez, Marolt Franc, Kavčič Anton, Marzidovšek Vinko, Cilenšek Alojz, Dacar Marija.

Namestniki: Primožič Zdravko, Dobnikar Bogo, Krničar Marjan, Košir Nada, Zor Franc, Sovič Jože, Legat Urban, Avsenik Milan, Šegula Anton, Majer Tomaž, Zornik Marija.

Predsednik je KOZAMERNIK JANEZ, namestnik pa KOVAČ ERNEST.

Odbor za kadrovske zadeve in skupno porabo šteje 7 članov in 7 namestnikov:

Člani: Antolin Alojz, Avsenik Franc, Felician Viljem, Tomažič Marjan, Pogačnik Franc, Prešeren Franc, Kralj Janko

Namestniki: Solar Janez, Kranjc Janez, Zornik Milan, Šmid Janez, Zupan Stane, Pelcer Stane, Bole Primož

Predsed. je KRALJ JANKO, namestnik pa OVSENIK FRANC.

Odbor za sistem razdeljevanja OD šteje 7 članov in 7 namestnikov:

Člani: Derossi Anton

Frelj Franc
Jakič Pavla
Pogorevc Hubert
Burja Brane
Vovk Janez
Peternel Cirila

Namestniki: Jalen Franc, Bizjak Milan, Jemc Ciril, Piškur Peter, Trseglav Bojan, Oman Filip, Kecelj Anton

Predsed. je PETERNEL CIRILA, namest. pa VOVK JANEZ.

Odbor za ljudsko obrambo šteje 11 članov:

1. Golc Vinko, dipl. ing.
2. Noč Pavel, dipl. ing.
3. Legat Franc, dipl. ing.
4. Vogelnik Peter, dipl. ing.
5. Resman Stanko
6. Mohorič Mirko
7. Korošec Franc
8. Hanžič Franc
9. Pogačar Branko
10. Brence Jože
11. Ješe Jože

Predsed. je GOLC VINKO, dipl. ing., namest. pa NOČ PAVEL, dipl. ing.

Odbor za informiranje šteje 7 članov:

1. Beznik Jožica
2. Novak Ivan
3. Piškur Peter
4. Nežmah Anton
5. Dobnikar Marjan
6. Ankerst Franc
7. Brence Malči

Predsednik je ANKERST FRANC, namestnik pa BRENC MALČI.

Odbor delavske kontrole šteje 7 članov:

1. Stiperski Stefan
2. Novak Anton
3. Rogač Anton star.
4. Horvat Martin
5. Lipuš Slavko
6. Dežman Janez
7. Rems Vitomir

Predsednik je HORVAT MARTIN, namestnik pa LIPUŠ SLAVKO.

Samoupravni organi skupnih služb

Delavski svet šteje 15 članov:

1. Jerman Anica
2. Urbanc Rezka
3. Bukovnik Štefka
4. Ovsenik Ivanka
5. Marzidovšek Vinko
6. Meze Franc
7. Ambrožič Jože
8. Kušar Franc
9. Hrustelj Franc
10. Zemva Lado
11. Rozman Vinko
12. Vovk Franc (p. d.)
13. Bizjak Marjan
14. Harinski Jože
15. Pikon Zvonka

Predsed. je MARZIDOVSEK VINKO, namest. pa HARINSKI JOŽE.

Komisija za uresničevanje pravic in obveznosti iz medsebojnih razmerij v združenem delu šteje 5 članov:

1. Ferjan Gabrijel
2. Habjančič Ivan
3. Humar Brane
4. Jankovič Janez
5. Zajc Stane

Predsednik je JANKOVIČ JANEZ, namestnik pa HABJANIČ IVAN.

Komisija za ugotavljanje kršitev obveznosti delavcev šteje 3 člane in 3 namestnike:

Člani: Lotrič Franc, Stušek Jank, Zornik Marija

Namestniki: Hozjan Vanda, Pintar Janez, Svetina Andrej

Predsednik je LOTRIČ FRANC, namestnik pa ZORNIK MARIJA.

Odbor delavske kontrole šteje 5 članov:

1. Humerca Andrej
2. Justin Jože
3. Kralj Janko
4. Vukovič Ivo
5. Zavrtnik Slavica

Predsednik je VUKOVIČ IVO, namestnik pa HUMERCA ANDREJ.

Uredniški odbor glasila »VERIGA«

1. Bulut Niko, urednik
2. Ješe Jože, odgovorni urednik

3. Ankerst Franc, član
4. Brence Malči, član

Aktivnost mladih v Verigi

Jože Hozjan

V zadnjih mesecih se je delo OOOZM izboljšalo, ponekod pa tudi vidno poslabšalo. Seveda je to odvisno od sekretariata osnovnih organizacij, oziroma predsednikov. Če pogledamo aktivnost OOOZM kovačnica, ki šteje 30 mladincev, je stanje takole: V septembru smo izvolili novega predsednika, ker je prejšnji zapustil podjetje. Novi predsednik je tov. Andrejčič. V tem času se je sekretariat sestel dvakrat in organiziral delovno akcijo na območju kovačnice (trikrat), katere se je udeležilo 17 mladincev, po 8 ur je delalo 5 mladincev, 12 pa po 4 ure.

S temi delovnimi akcijami nam je uspelo očistiti okolico kovačnice, med prizidkom verigarne pa smo očistili ostanke GP Gorenjc. Glede čistoče je treba pripomniti, da so vse delovne (prostovoljne) akcije zaman, če ne bodo vodstva TOZD stalno skrbela, da bo čistoča primerna. V tem času se je 1 mladinec udeležil političnega seminarja, ki ga je organizirala Občinska konferenca ZSMS Radovljica. Prav tako se je en mladinec udeležil tridnevnega seminarja, ki ga je organiziral Svet Slovenskih železarn, kjer so se vrstila za mlade zelo aktualna predavanja. Seminarja se je udeležilo kar 59 mladih iz vseh organizacij ZD Slovenskih železarn ter kovinopredelovalcev.

Osnovna organizacija mladine tesno sodeluje s samoupravnimi organi, OO ZK, OOS v TOZD kovačnica. Sekretariat je bil prisoten pri izbiri kandidatov v centralni DS in IO sindikata. Osnovna organizacija kovačnice je organizirala predavanje »Od Triglava do Himalaje«, spremljano z barvnimi diapozitivi. Navzočih je bilo 22 članov TVL. V nogometu je ekipa kovačnice premagala vse nasprotnike in tako drugič osvojila prehodni pokal. OO Kovačnice je v letu 1974 od maja do decembra zbrala največje število točk po aktivnosti in dobila ob Dnevu republike priznanje.

Delo OO ZSM Verigarna se kar dobro začinja, toda vodstvo se srečuje z nekaterimi začetnimi težavami. Od maja 1974 do septembra 1975 se je kar trikrat zamenjal predsednik, dva sta zapustila podjetje, eden pa je bil na večmesečnem bolovanju. S pomočjo OO ZK verigarne nam je uspelo dobiti mladince člana ZK za novega predsednika. V tem času je OO ZSM verigarna pripravila dve seji sekretariata, udeležili so se turnirja v malem nogometu in zasedli drugo mesto. Njihov član sekretariata se je udeležil tridnevnega seminarja na Pokljuki. Tudi ta organizacija je tesno povezana z DS, OOS, OOKZ ter vodstvom TOZD. Sodelovali so pri izbiri kandidatov za samoupravne organe. Upati je, da bo sekretariat v prihodnje še bolj aktiven.

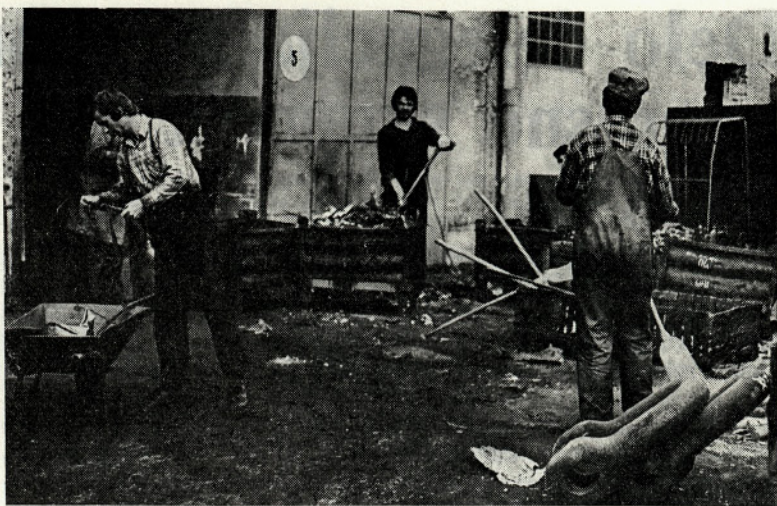
Delo OO ZSM vijakarna: Takoj je treba povedati, da je aktivnost mladih v tej or-

ganizaciji v zadnjih mesecih občutno padla. Imeli so dve redni seji sekretariata in so skupno z OOS organizirali in uspešno izvedli izlet v Kumrovec in Čateške toplice. Ena mladinka se je udeležila seminarja na Pokljuki. Turnirja v nogometu se zaradi neresnosti nekaterih posameznikov niso udeležili. En mladinec je bil na seminarju, ki je bil organiziran v okviru SZ. Sodelovanje z OOS, OOKZ in vodstvom TOZD je bilo zadovoljivo.

V OO ZSM sidrne verige je bilo pod vodstvom novega predsednika v samem začetku čutiti utrip novega življenja, ki pa je kmalu zamrlo, čeprav je predsednik, član ZK, letos obiskal A in B program politične šole. Vse ostaja samo pri

obljubah. Kljub večkratnim opominom in posredovanjem se stanje bistveno ni spremenilo.

Osnovna organizacija ZSM v tehničnem sektorju in skupnih službah šteje preko 160 mladincev. Žal pa se ta visoka številka ne odraža tudi v njihovi aktivnosti. Res je, da je tudi v tej organizaciji zamenjan predsednik, zaradi odhoda v JLA. Imeli so tri seje sekretariata, organizirali so eno delovno akcijo, ki se je udeležilo 13 mladincev in skupno opravilo 52 prostovoljnih delovnih ur. Udeležili so se tekmovanja v malem nogometu in zasedli 3. mesto. Z aktivnostjo te OO, ki jo sestavljajo po večini kvalificirani delavci, celo s srednjo ali višjo šolo

nikakor ne moremo biti zadovoljni. Vendar je to v neki meri tudi razumljivo, saj je komisija pri organizaciji ZK ugotovila, da na vseh šolah od osnovne do višjih (posebno pa v poklicni šoli) posvečajo vse premalo pozornosti družbenopolitični vzgoji mladine, kar se nujno pozna v tej organizaciji mladine.

Naloga bodočega predsedstva konference OO ZSM Veriga naj bo stalen stik in pregled nad učnim programom na poklicni šoli. Ravno tako se mora naša kadrovska služba prizadevati, da bomo iz poklicne šole dobivali dobre mlade kvalificirane in obenem dobre politične delavce samoupravljalce.

Dejavnost folklorne skupine

Jože Hozjan

Naše KPD Veriga je letos stara komaj 3 leta, pa vendar ima za seboj že vrsto nastopov in prireditvev. Naj omenim samo nekatere.

Folklorna skupina od leta 1973 tesno sodeluje s KUD Beltinci, katerega dejavnost sega tja v leto 1938. Tega leta je profesor Novak, znani slovenski narodopisni in literarni zgodovinar — domačin, pripeljal seboj mentorja slovenske folklorne Franceta Marolta, ki se je zanimal za prekmurske pesmi in ples. Kmalu so ustanovili plesno skupino pod vodstvom Matije Kavaša, pozneje jo je vodil mr. ph. Almir Sapašija. Danes jo vodi ing. Boris Šalih. Folklorna skupina iz Beltincev je uspešno nastopala v Avstriji, ZR Nemčiji, na Madžarskem in seveda doma na raznih prireditvah. V KUD Beltinci deluje tudi tamburaški zbor, pevski zbor, dramska skupina in knjižnica. Najbolj uspešna je folklorna dejavnost.

KUD Beltinci od leta 1971 organizira vsakoletni mednarodni folklorni festival, pod geslom »PESEM IN PLES DRUŽITA NARODE«. Že na prvem festivalu je nastopilo 5 skupin, ogledalo pa si ga je preko tisoč gledalcev. V letu 1972 je nastopilo kar enajst

folklornih skupin, med njimi tudi naša iz Verige. Na četrtem mednarodnem festivalu je sodelovalo osem folklornih skupin. Naša skupina se tega festivala ni udeležila, ker je prav takrat gostovala v po-bratenem mestu Brusu v Srbiji.

Leta 1974 je bil KUD Beltinci gostitelj tretjega republiškega srečanja ljudskih godcev, pevcev in plesalcev. Na petem mednarodnem folklornem festivalu, ki je bil letos, je sodelovalo deset skupin; 2 iz Madžarske, 1 iz Hrvaške, Francije, Ptujja, naša ter 2 domači skupini. Vsi ti mednarodni festivali so postali tradicionalni, začnemo pa se s povorko po beltinskih ulicah do prireditvenega prostora v parku, kjer se program izvaja na prostem. Vse skupine se predstavijo s svojimi izvirnimi plesi, značilnimi za kraj, od koder prihajajo. Na petem festivalu je bila najbolj uspešna francoska folklorna skupina, nato pa naša. Z nami je gostoval tudi ansambel MURKA iz Lesc in smo se skupaj predstavili s svojim programom tudi v Termi Lendava. Naslednji dan smo nastopili v mali kmečki vasi Ženkovci nedaleč od Murske Sobote pred nabitno polno dvorano. Ta večer je ansambel MURKA igral za ples v hotelu Zvezda v Beltincih. Tudi na dan festivala je ansambel MURKA izvajal plesno glasbo. Sam festival je bil zelo uspešen, že po številu nastopajočih, lepem vremenu, ki je privabilo preko šest tisoč gledalcev.

V letu 1973 je tudi naše društvo organiziralo mednarodni folklorni festival, seveda s precej manjšo udeležbo kot v Beltincih. Sodelovala je ena skupina iz Madžarske, ena iz Avstrije s pevskim zborom, skupina iz Beltincev in naša.

Kljub temu, da je naše društvo želelo, da ta festival postane tradicionalen, se nam to ni posrečilo. Po enoletnem premoru smo zopet organizirali drugi festival, na katerem so sodelovali: Madžarska FS iz Lentija, koroška Zarja iz Zelenke Kaplje, KUD Beltinci in seveda naša FS Verige. Priprave za festival so bile obsežne in so zahtevale mnogo skrbi in dela. Treba je bilo preskrbeti nastanitev za gostujoče skupine, izdelati letake in plakate v dveh jezikih, obveščanje preko radia Ljubljana in Jesenice, izdelava programov, sprejemi itd. Festival smo organizirali v času turistične sezone (23. 8. 1975). Pred Festivalno dvorano, kjer je bil festival, so se začele zbirati pisane množice v različnih narodnih nošah. Formirala se je povorka okrašenih kočij, na čelu pa je bil ansambel MURKA. Na obhodu po blejskih ulicah, polnih turistov, se je povorka večkrat ustavila, folklorne skupine pa so izmenično odplesale nekaj svojih plesov. Zvečer se je začel festival v skoraj polni Festivalni dvorani. Od 660 sedežev je bilo prodanih 639 vstopnic. Napovedo-

valec je za uvod na kratko opisal pot našega društva kot organizatorja festivala, nato pa predstavil vsako folklorno skupino posebej.

Nato se je vsaka skupina predstavila dvakrat in to s plesi, ki so značilni za njihov kraj.

Gledalci so z dolgotrajnim aplavzom nagradili vsako točko in zadovoljni zapuščali dvorano.

Vse nastopajoče skupine smo obdarili s šopki nageljnove in z gorenjskimi dežniki, ki sodijo k narodni noši. Vse vodje skupin smo nagradili z avtomobiskimi verigami in značko Tovarne verig.

Stroški festivala z gostinskimi uslugami, nagradami in darili so znašali 22.768,65 din. Dohodki so bili nekoliko višji in to 23.747,40 din. Povsem tem lahko zaključimo, da je bil festival dokaj uspešen, organizacijsko dosti kvalitetno in ne nazadnje finančno zadovoljiv. Zato si takih in podobnih festivalov še želimo. Naj omenim še to, da je naša folklorna skupina od začetka do danes izvedla preko 160 javnih nastopov.

srečno
1976

Delo delegacije za samoupravno interesno skupnost

Jernej Vovk

Minilo je leto dni, ko smo državljani Jugoslavije opravili prve volitve delegatov za samoupravno interesno skupnost. Prehod na delegatski način samoupravljanja je novost, da bi delegati neposredno odločali, kam in kako namensko vlagati denarna sredstva, ki naj služijo za vzgojo in razvijanje vseh dejavnikov, da bi plemenitili duha delovnemu človeku v samoupravni socialistični družbi. Zato smatram, da je prav in tudi že čas, da se tudi celoten kolektiv nekoliko seznani z delom delegacije za SIS in njenim sestavom. Dalje naj bi na kratko prikazali področja delegatskega delovanja. Poleg tega pa tudi težave, s katerimi se delegacija na začetku svojega delovanja soča, in jih tudi rešuje.

Po opravljenih volitvah se je delegacija sestala na prvo sejo za konstituantno. Naj takoj navedem, da se naša delegacija sestoji iz delegatov, ki so zaposleni v Tovarni verig in pa delegatov, ki so zaposleni v tovarni TIO — Iskra Lesce, kajti posebni politični odbor, ki je opravil koordinacijo delegacij na območju občine Radovljica, je izhajal iz dejstva, da je delo v naši tovarni in v tovarni TIO Iskre sorodne kovinske branže. Zato je bil omenjeni forum mišljenja, da bi delegati obeh podjetij predstavljali eno delegatsko mesto. Vendar delegati ugotavljamo, da taka odločitev ni bila najboljše. Razdvojenost delegatov v dveh podjetjih ovira delo. To se odraža predvsem pri udeležbi delegatov na sejah. Skupaj šteje delegacija 28 delegatov, od tega je 18 delegatov iz Tovarne verig in 10 delegatov iz Tovarne TIO — ISKRE Lesce.

Da bi nekoliko točneje predstavili delegacijo po dejavnosti, naj navedem že prej izoblikovan sestav delegatov, ki naj bi delali za sledeča področja dela:

1. Delo na področju pokojninskega in invalidskega zavarovanja. Za omenjeno delo sta zastopana dva delegata iz Tovarne verig in delegat iz tovarne TIO — Iskra Lesce.

2. Delo za področje zaposlovanja v gorenjski regiji. Za to dejavnost so zadolženi trije delegati iz Tovarne verig in delegat iz tovarne TIO.

3. Področje delovanja za socialno skrbstvo v občini Radovljica. Za to dejavnost sta določena dva delegata iz Tovarne verig ter delegat iz tovarne TIO.

4. Delo delegacije za komunalno zdravstveno skupnost občine Radovljica. To dejavnost zastopajo trije delegati iz Tovarne verig ter dva delegata iz tovarne TIO.

5. Področje dela za telesno kulturno skupnost občine Radovljica. Za to dejavnost sta določena dva delegata iz Tovarne verig in dva delegata iz tovarne TIO.

6. Področje dela za kulturno dejavnost občine Radovljica. Zanj sta zadolžena dva delegata iz Tovarne verig in delegat in tovarne TIO.

7. Delo delegatov za skupnost otroškega varstva občine Radovljica. S tem se bosta ukvarjala dva delegata iz Tovarne verig in delegat iz tovarne TIO.

8. Delo delegatov za področje izobraževalne skupnosti občine Radovljica. Zadolžena sta dva delegata iz Tovarne verig in delegat iz tovarne TIO.

Razen tega je bilo kasneje osnovano tudi delo na področju raziskovalne skupnosti, ki je bilo priključeno k delegaciji SIS. Tudi za to dejavnost imamo delegata iz Tovarne verig, ki je sicer določen za delo še za eno od prej navedenih področij.

Iz prikazanih področij dela je razvidno, da je delo delegacije kot celota zelo obsežno in tudi zahtevno. Za ta področja delegatskega delovanja nimamo še nobenih delovnih izkušenj. Prav tako si delegacije ob novem načinu reševanja mnogih problemov ne morejo posluževati nobenih priročnikov, kajti ledino delegatskega samoupravljanja smo začeli orati. Zato je potrebno upoštevati, da predstavlja sedanje delo delegacije dobo uvajanja in iskanje poti, ki naj bi zagotovila v okviru možnosti uspešno in sorazmerno dobro delo.

Ob začetku mandatne dobe je delegacija kot celota sprejemala in skušala obravnavati gradiva, ki so nakazovala formiranje občinskih teles delegacij SIS za vsa že omenjena delovanja v občini Radovljica. Kasneje se je delegacija pri svojem delu zadrževala pri pregledu in dajanju pripomb ob statutih in pravilnikih za delo občinskih teles delegatskega sistema. Kasneje pa se je delegacija soočala z delom ob pregledovanju tabel že določenih sredstev za možnost realizacije posameznega področja delovanja. Ob tem je imela delegacija dokajšnje težave, saj so bile nekatere tabele prikazane zelo komplicirano, tako da so bile za delegate-delavce težko razumljive. Prav tako je bilo nujno ugotavljati in pregledovati, katera področja dela je najbolj potrebno realizirati v okviru sredstev, ki so na razpolago. Ob ugotavljanju pomembnosti področij dela je bila enotna odločitev vseh delegacij, da je treba dati prednost predvsem izobraževanju in otroškemu varstvu. Zato se morajo programi za izobraževanje in otroško varstvo realizirati in ni dopustno zmanjševanje denarnih sredstev. Program za izobraževanje in otroško varstvo zajema osnovno šolanje vseh otrok, otroško varstvo pa pomeni humano dejavnost za čim širši krog naših delavcev. Nadalje se je delegacija pri delu srečevala s težavami, ker smo sprejemali zelo obširne mate-

riale za obravnavo in formiranje raznih pripomb, vse to pa je bilo običajno vezano na dokaj kratke termine za sprejemanje pripomb pred sklicevanjem sej delegacij SIS na občinski ravni. Pri tem je treba vedeti, da večina delegatov, ki opravljajo delo v redni proizvodnji, nimajo toliko širokega obzorja znanja, da bi lahko gradivo takoj razumeli in dajali na pregledan material ustrezne pripombe. Ob tako kratkih rokih pa je manj možnosti, da bi bil vsak delegat v svojem okolju, sposoben tolmačiti programe dejavnosti. V nadaljnjem delegatskem delu se predvideva, da bodo potrebni še veliki napor pri iskanju in zagotavljanju denarnih sredstev, da se lahko postopno prihaja na celodnevno šolanje naših otrok. Tudi na področju pokojninskega in invalidskega zavarovanja je delegacija opravila nekaj začetnega dela. V gradivih, ki so na voljo, se pripravlja nekaj novosti. Upam, da bo delegacija na področju invalidsko pokojninskega zavarovanja lahko dalje delala, saj se lahko opiramo na smernice, ki nam jih tolmači član delegacije, ki pa je tudi izvoljen član občinskega organa za omenjeno področje dela.

Delegacija je pri svojem delu že večkrat zastopala stališče (ga posredovala občinskemu organu), da je potrebno v bodoče pripravljati materiale za delo v skrajšani in razumljivejši obliki. Poleg tega je bila s strani delegacije že večkrat izražena želja po večjem sodelovanju in pomoči pri delu. Tudi določeni strokovnjaki v tovarni bodo morali sodelovati tako pri tolmačenju kot pri sprejemanju določenih zaključkov, ki naj bodo najbolj pravični in koristni za podjetje in seveda v skladu delegatskega dela.

Prav zato je bil na eni izmed sej delegacije osvojen predlog, da se delegacije za lažje delo razdeli na dve delegatski mesti. Tako naj bi delegati iz Verige predstavljali eno delegacijo, delegati iz tovarne TIO prav tako svojo delegacijo. Do danes o tem še ni rešitve, bile so določene pripombe, namreč da zakonsko to ni dopustno. Delegacija je pri delu dalje aktivno sodelovala pri razpravi, ker sredstva za kulturno dejavnost niso bila najbolj pravično razporejena, dalje tudi ni bilo točno pojasnjeno, zakaj so bila sredstva za omenjeno dejavnost znižana za 0,20 %.

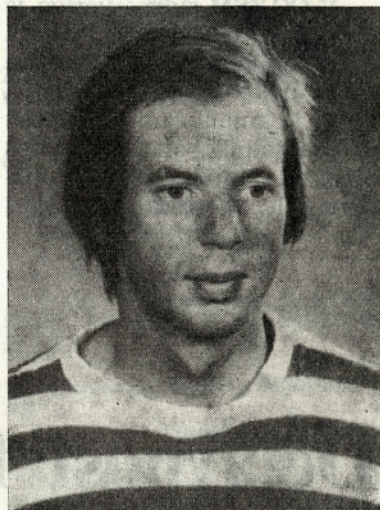
Prikazani primeri kažejo na to, da ima delegacija posluh, da se bori za pravičnost pri razporejanju sredstev. To dokazuje, da je razporejanje denarnih sredstev za vse dejavnosti dokaj občutljiva zadeva in zahteva vsetransko pravičnost, tudi za tiste, ki so nekje dolžni, da v imenu delegacije pripravljajo določene tabele

razdeljevanja sredstev, sicer lahko negativno deluje na delo delegatov.

Ob koncu naj še omenim, da delegacija do danes še ni uspela doseči, da bi bilo delo znotraj delegacije razporejeno po prikazanem sestavu, namreč da bi vsak delegat resnično opravljal določeno delo.

Sicer pa je treba gledati v novo in bodoče delo z optimizmom.

Od Alp do Himalaje

Petnajst let je bilo danes šestindvajsetletnemu Zvonetu Andrejčiču, ko se je prvič spoprijel s steno. Preplezal je Alpe, Dolomite, dokler se mu ni izpolnila goreča želja, srečati se z Himalajo.

Lani je bil član V. JAHODA odprave, ki je osvojila Kangbačen. Če bo sreča mila in jim bo uspelo zbrati denar za kritje stroškov, ki so pri tozadevnih podvigih precejšnji, bo prihodnje leto spet obiskal Himalajo, tokrat Trisul. In nato? Mont Everest?

Zakaj pa ne? Od 1965 opravi vsako leto vsaj 15 vzponov. Za sedaj jih je za njim 170—180. Koliko volje, samoodpovedi, truda, pa tudi stisk

Brez dvoma bodo izkušnje delegatov v prvi mandatni dobi postopno izoblikovale sistem delegatskega dela, da bo razumljiv in bolj dostopen slehernemu delavcu. Zato bomo skušali kolektiv prikazati področja delovanja bolj podrobno. Tako naj bi delavci razumeli, kam se namenja določena denarna sredstva, ki jih delavci prispevajo od svojega bruto zaslužka.

in duševnega nemira to zahteva, ve dodobra le sam. Pa tudi razočaranj. Gora ga pusti prenogokrat tudi na cedilu. Toda pogum mu ne vzame. Še vztrajnejši in odločnejši je. Tako uspeh ne izostane. Zanj zvemo vsi. Vse začne na lepem zanimati njihov šport, vsi smo ponosni, da uspe nekaj velikega pripadniku sicer majhnega naroda.

Da je Andrejčič, član odprave na Himalajo, naš sodelavec že od leta 1967, da dela v kovačnici, sem zvedela šele potem, ko sem prebrala v našem glasilu pozdrave, ki jih je poslal celotnemu kolektivu TVL iz Nepala. Po njegovih člankih v našem časopisu pa sem spoznala, da ni samo vnet občudovalec narave in njenih lepote, ampak nosi vso to lepoto tudi v sebi. Če je pri volji, kot je sam dejal, tudi sem in tja kaj napiše. Škoda, da to stori tako redko. Prav tako spretno, kot ravna s cepinom in klini, in vsem tistim, kar nosi s seboj v skale, ravna s peresom.

Ta kratek pogovor z njim je bil namenjen prav temu. Z zanimanjem bomo prebrali, kar bo napisal o doživetjih v gorah. Mlade pa bo prav gotovo zanimalo, kako začeti. Andrejčič jim to lahko pove. Veliko izkušenj ima.

M. B.

Preberi — razmisli

Kako se počutite, veste samo vi, kako izgledate pa vedo vsi!

Če vam je vseeno, kakšen je vaš videz, naj vam ne bo vseeno, kako je v vašim zdravjem!

Telo ni stroj, ki se z uporabo obrablja! Nasprotno, če telo primerno obremenjujemo, se krepi! Človek, ki se dobro počuti, ki je v dobri kondiciji, kot pravimo, laže prenaša vsakdanje napore.

Bolj ko boste srce aktivirali, bolj bo zdravo!

Strokovnjaki takole opisujejo veržne posledice nezadostnega gibanja: »Kdor se premalo giblje, pojé več, kot mu je treba. Posledica tega nesorazmerja je prevelika zamaščenost, ki dviga krvni pritisk. Oba ta pojava pa zmanjšujeta potrebo po gibanju. Veriga se sklene s srčnim infarktom, začetkom konca«.

Kaj storiti?

Če je vaš utrip srca v mirovanju nad 80 v minuti, ste v zelo slabi formi, zato prihranite srcu preveliko število odvečnih udarcev, ki jih mora opravljati zaradi vaše neaktivnosti!

Najenostavnejša telesna vaja je hoja.

Pustite raje avto doma, če lahko opravite peš ali s kolesom. Hitra hoja v službo je več vredna, kot nekaj jutranjih telovadnih vaj.

Hoja pomeni:

- za mišice prepotrebno vsakdanjo aktivnost,
- za srce in ožilje zdravo urjenje,
- za pljuča povečanje kapacitete in več kisika,
- za živčevje poživitev krvnega obtoka, ki povzroči, da se po izdatni hoji (denimo na izletu v planine) tako dobro počutimo.

Veliki vogalni steber Mt. Blanca (Grand Pilier d'Angle)

Zvone Andrejčič

V opoldanskem soncu spešiva z Vanjem čez neskončni ledenik Vallée Blanche. Ko dosepeva na plato pod vitkim Grand Kapucinom, naju nena doma ovije megla in mrzel veter začne pihati s pobočij Mt. Blanca. Preden doseževa bivač na sedlu Col de la Furche, že močno sneži.

Kot kaže, ne bo nič iz najinega načrta, zato se na hitro odločiva za nov cilj. Tudi jutraj vreme ne kaže najbolje, vendar se vseeno odpraviva pod ozebni v Tour Roundu. Pri krajni noči dohitiva navezo, ki se nekaj počasi obrača, zato jo takoj prehitiva. Danes sva razpoložena in plezava brez varovanja drug za drugim v štiristotmetrskem ozebniku. Čez dobro uro že gledava čez rob v severno steno, kjer pleza nekaj navez še globoko pod nama. Po grebenu Brenve, ki naju neusmiljeno pošilja gor in dol, v štirih urah spet doseževa bivač.

Vreme se je medtem popravilo. Popoldne dobiva slaven obisk. Gorski vodnik Jöger iz Pariza, s katerim kljub slabemu znanju najine angleščine kmalu navežemo živahen razgovor, tema razgovora pa seveda sploh ni vprašanje.

Bolj ko se bliža večer, bolj se polni mali bivač. Pogledi nama neprestano uhajajo proti steni. Stena ustvarja videz nepretrdnosti in polasča se me dvom o možnosti uspešnega vzpona. Za nameček je smer, ki jo misliva preplezati, objektivno izredno nevarna: na vrhu stene se namreč bočijo nad njo ogromni ledeni seraki. Odločiva se za nočno plezanje, tako bo varnost vzpona precej večja.

Ob sedmih zvečer že zapustiva nabito poln bivač in čez Col Moore pristopiva pod steno. Ustaviva se in skuha pijačo, medtem ko okolica že izgublja barvo in se potaplja v črnino jasne poletne noči. Na italijanski strani v dolini Courmajerja se prižigajo prve luči.

Ob desetih sva pripravljena. Dolgo iščeva prehod prek krajne zevi, vendar ga ne najdeva. S skrajnimi napori morava premagati dvajset metrov visoko snežno steno. Ohrabrena začneva s plezanjem in raztežaji ostajajo pod nama v temni noči.

Ob polnoči se prične proti stebri Brenve najlažji in največ plezalni turi v Mt. Blancu

viti prava kača lučk, naveze odhajajo na turo.

Ko se sonce pojavi na obzorju, stojiva pod ključnim mestom smeri. Grozeče strm ledeni slap, visok štirideset metrov, se boči nad nama, mestoma je skoraj navpičen.

Ihtavo zasajam cepin in kladio v trdi led, medtem ko konice derez lahko pomikam višje le po nekaj centimetrom, ker je strmina prehuda, da bi lahko upogibal kolena. Še danes mi ni jasno, kako mi je uspelo priti čez, saj bi po vseh naravnih zakonih moral zdrsniti. Konice derez so bile večinoma v ledu le nekaj več kot milimeter ali dva, toda vseeno sem z zadnjimi močmi dosegel dokaj udobno stojišče. Edina vez med nama sta ostali dve petdesetmetrski vrvi, ki sta tekli skozi dva klina, ki sem ju uspel zavrtati v led.

Nad nama kot Damoklejev meč visijo ogromni seraki, od katerih se včasih odtrga ledena sveča in švigne mimo naju v globino. Hitiva, kolikor moreva, kajti veva: če se odtrga ledeni blok na robu stene, bova skupaj z njim končala svoj pot v razpokah pod steno.

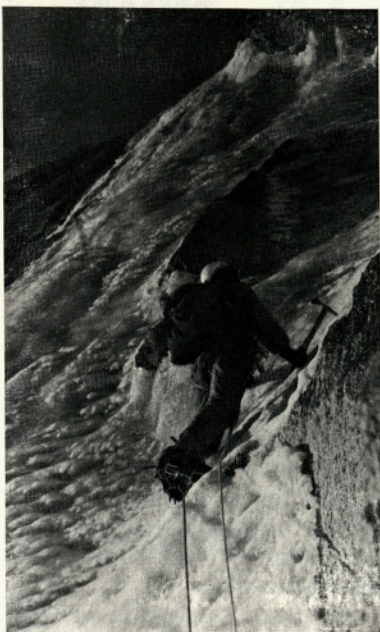
Zleb naju privede tik pod serake, izpod katerih morava

prečiti še dva raztežaja v levo. Nemo naju spremljajo grozeče nagnjeni ledeni bloki, okrašeni z ledenimi svečami, ki se bleščijo v soncu. Edini zvok, ki moti to spokojno tišino, je kapljanje vode in najino sopihanje, ko se ženeva v breg. Nič se ne zgodi. Sesedeva se v sneg, na varnem rebri vzporedno z odlomom ledenika.

Do roba stene je še dobrih pet raztežajev. Počasi si utirava pot proti vrhu. Ob dvanajstih se nama odpre pogled na Freneryski ledenik, ki je oživel v opoldanskem soncu.

Srečna sva kljub temu, da naju od vrha loči še sedemsto metrov Peutereyskega grebena. Privoščiva si obilen počitek, kuhava si pijačo in pije, pije, pije...

Popoldne se odpraviva po strmih grebenu proti vrhu. Noče in noče ga biti konec. Ko se začne sonce spuščati k zatonu, ni pred nama nobene vzpetine več. Vlada popolna tišina, tudi veter se ne zgane. Stojiva na vrhu najvišje gore Evrope in ko si seževa v roke, veva, da je za nama doživetje. Besede so tako majhne, tako nepomembne, da se zdijo kar odveč.

Opomba: opisan je vzpon po smeri Dufour-Frehel v Grand Pilier d'Angle, ki je bila preplezana l. 1973.

Smer je ocenjena s VI. stopnjo v ledu in ima naklonino od 55 do 80. 1. ponovitev sva opravila Zvone Andrejčič in Vanja Matijevac (AO Medvođe) 3. 8. 1975 v 14 urah.

Šport

Branko Humar

SINDIKALNO PRVENSTVO RADOVLJIŠKE OBČINE V ŠAHU

Šahovsko društvo Lesce in komisiji za šport pri občinskem svetu zveze sindikatov in zvezi telesnokulturnih organizacij Radovljica so organizirali letošnje občinsko sindikalno šahovsko prvenstvo za ekipe in posameznike.

Letošnjega prvenstva se je udeležilo dvajset članov iz osmih podjetij in ustanov radovljiske občine. Med posamezniki je bil najboljši Vinko Sterle (Bolnišnica Begunje), drugi je bil Maks Vrečko (Elan Begunje), na tretje mesto pa se je uvrstil član našega kolektiva Jože Harinski. Tudi med ekipami je bil vrstni red enak kot med posamezniki. Zmagala je namreč Bolnišnica Begunje, drugi je bil Elan, tretja Veriga itd.

Pripomniti je še treba, da vse ekipe, ki naj bi jih sestavljali po štirje igralci, niso nastopile kompletne, pa seveda zato niso mogle zabeležiti boljših rezultatov. Upoštevale so se namreč samo osvojene točke. Tako je tudi naša ekipa nastopila s samo tremi šahisti.

SINDIKALNO PRVENSTVO RADOVLJIŠKE OBČINE V NAMIZNEM TENISU

Organizatorji letošnjega občinskega sindikalnega prvenstva v namiznem tenisu so bili: TVD Partizan Podnart in

komisiji za šport pri občinskem svetu zveze sindikatov in zvezi telesnokulturnih organizacij. Tudi to prvenstvo je bilo za ekipe in posameznike. Udeležilo se ga je 48 tekmovalcev iz raznih podjetij in ustanov radovljiske občine. Najbolj številno pa sta bila zastopana Iskra Otoče in Elan Begunje. Iz našega podjetja sta se prvenstva udeležila samo dva tekmovalca in sicer: Cilenšek in Magdič.

Med posamezniki je pri moških zmagal Filip Praprotnik iz Elana, drugi je bil Franc Faganel (Iskra Otoče), tretji Lado Eržen (Iskra Otoče), naš Cilenšek se je uvrstil na peto mesto. Med ženskami je bila najboljša Nada Ravnik, na drugo mesto pa se je uvrstila Nada Dežman, tretja pa je bila Mojca Matjašič; vse tri tekmovalke so iz Iskre Otoče. V ekipnem tekmovanju je zmagala Iskra Otoče, pred Elanom in Verigo. V moštvenem tekmovanju so bile v boljšem položaju tiste ekipe, ki so bile bolj številne, kajti organizator tekmovanja je dal poudarek na množičnost in tako je sleherni tekmovalci, ki se je udeležil tekmovanja, pa čeprav brez osvojene točke, prinesel svojemu moštvu eno točko.

NOGOMET TURNIR MED TOZD V MALEM NOGOMETU

OOZSMS je v novembru organizirala turnir v malem no-

gometu med TOZD. Za tekmovanje so bila prijavljena naslednja moštva: TOZD kovačnica, TOZD verigarna, TOZD sidrne verige, TOZD vijakarna, TOZD vzdrževanje, strokovne službe, tehnični sektor in vajenci. Vse tekme so se igrale na igrišču za skladiščem materiala.

V predtekmovanju so se pomerili med sabo in dosegli naslednje rezultate: TOZD kovačnica : TOZD sidrne verige 6:2, Vajenci : TOZD vijakarna 3:0 b.b., tehnični sektor : TOZD verigarna 1:7 in strokovne službe : TOZD vzdrževanje 3:0 b.b. V polfinale so se tako uvrstili TOZD kovačnica, TOZD verigarna, strokovne službe in vajenci. Tu pa so igrali med sabo TOZD kovačnica in vajenci. Zmagala je kovačnica s 7:1, v drugi tekmi pa sta se pomerila TOZD verigarna in strokovne službe. Zmagala je verigarna z 2:0. Finalista turnirja sta tako postala TOZD kovačnica in TOZD verigarna. Tudi v finalu so igralci kovačnice odlično igrali in visoko odpravili svojega nasprotnika. Zmagali so z rezultatom 7:2 ter tako zasedli prvo mesto in osvojili pokal.

NOGOMET V GORENJSKI PODZVEZI

Prišel je čas zimskih športov, nogometaši v vseh nogometnih ligah pa so odšli na zaslužni počitek, saj je bila

minula sezona za vse dokaj naporena. Tudi leški nogometaši, ki tekmujejo v gorenjski ligi, so že pred časom pospravili svoje rekvizite in odšli k počitku. No, ta ne bo tako dolg, saj bodo letos v zimskem času lahko uspešneje trenirali v novi telovadnici osnovne šole.

Letošnja sezona je bila za Leščane precej uspešnejša kot lanska, vsaj za člansko moštvo, saj so bili lani že po prvem delu prvenstva pri dnu lestvice, letos pa so se precej

ZAHVALE

Ob smrti mojega očeta MULEJ VINKA se najlepše zahvaljujem vsem sodelavcem v remontu za venec.

Franc Mulej

Ob smrti drage mame MARIJE ULČAR se zahvaljujem za venec, denarno pomoč in spremstvo na njen zadnji dom vsem sodelavkam in sodelavcem vijakarne.

Anica Ulčar

Ob smrti drage mame DOMINKO MARIJE se članom in članicam TOZD orodjarne zahvaljujem za denarno pomoč in izrečeno sožalje.

Štefan Dominko

Ob smrti mojega moža ŽELE FRANCA, upokojenca Tovarne verig, se zahvaljujem OOS Veriga, TOZD kovačnica (verizna) in vsem ostalim or-

ganizacijam za poklonjene vence ter govornikoma za poslovilne besede in izrečeno sožalje.

Lepo se zahvaljujem tudi pevcem in vsem, ki ste ga spremili na njegovi zadnji poti.

Zahvaljujem se tudi TOZD Žito za podarjena venca.

Žalujoča žena Kati

Ob nepozabni izgubi drage mame in stare mame LIPUŠ ANTONIJE se iskreno zahvaljujem vsem sodelavcem in prijateljem za darovani venec in izrečeno sožalje.

Posebno se zahvaljujem vsem prijateljem, ki so prišli in jo pospremili na njeni zadnji poti, kakor tudi prijateljem, ki so jim to pot omogočili.

Slavko Lipuš z ženo in sinovi z družinami

Šport

gostovali v Železnikih proti tamkajšnjemu Alpesu. Srečanje so nepričakovano izgubili z rezultatom 2:1. Poraz je bil res nepričakovan, saj je Alplesi do takrat slabo igral in to je bila njihova prva zmaga.

V naslednjem kolu so igrali proti Savi iz Kranja. Tudi tu so rešili točko prav v zadnji minuti, saj so Kranjčani vodili z 1:0, v zadnji minuti pa so Leščani izenačili na 1:1.

Na tekmi proti takrat vodečemu šenčurju so Leščani zelo dobro zaigrali in zaslužno zmagali s 3:1.

Tudi na gostovanju v Medvodah naši niso imeli uspeha. Domačini so presenetili in zmagali z 2:1.

Največje zanimanje je bilo v predzadnjem kolu, ko so se Leščani doma pomerili z Bledom. Veliko število gledalcev, ki se je zbralo ob igrišču na Žagi, da bi bodrili predvsem domačine, pa ni moglo toliko vzpodbuditi le-teh, da bi ušli porazu in dosegli vsaj neodločen rezultat. Zmagal je Bled z rezultatom 4:2.

V zadnjem kolu so Leščani igrali v Kranju proti Triglavu. Moštvi sta bili enakovredni in tekma se je končala z neodločenim rezultatom 2:2.

V pokalnem tekmovanju so

dosegli Leščani letos velik uspeh. Kot vemo, so se prebili do samega finala Gorenjske, kjer so merili moči s Triglavom. Tekma je bila odigrana v Kranju. Leščanom je malo manjkalo do končnega uspeha, saj so vodili do nekaj minut pred koncem z 1:0. Tokrat je sodnik dosodil enajstmetrovko v korist Triglava. Ta je bila realizirana in rezultat je bil izenačen na 1:1. S tem rezultatom se je tekma tudi zaključila. Sledilo je streljanje enajstmetrovk, kjer pa so bili igralci Triglava uspešnejši in zmagali s 5:4. Tako je Leščanom za las ušel pokal.

Reševalcem križanke so namenjene tri denarne nagrade: 50, 30 in 20 din.

REŠITVE ODDAJTE UREDNIŠTVU DO 30. DECEMBRA 1975.

Za križanko, objavljeno v prejšnji številki našega glasila, smo dobili 43 rešitev. Prvo nagrado 50 din je dobila Hrovat Majda — finančni sektor, drugo 30 din Grčar Vladimira — TOZD Vzdrževanje in tretjo 20 din Žigmund Darinka — finančni sektor.

nagradna križanka

	Sestavila: Rozjan v.	Renij	Grška crkva	Hlad, panj	Dušik	Občinski Sindikal. svet	Zapisek, prilomba	Dodati kis	Vanadij	Utešna mera na vzhodu
					Pijača Del obraz				Vrsta bonbonov	
Valentin vodnik		Hiter tek	Moštvo	Nauk o zvoku Pomanjka- nje tekoč.						
Del avtomob.					Švedska slavospev	Igralne karte				Preves ladje
Š. ime (množ.)				Orel Tine Površin- mera		Določena časovna mera				
Neizmerena množina										
Kratici upokoj- iz OTV		Tekočina v plinast. stanju			Mesto na Češkem	Bihač Pražan vllivaneč			Halija Titovi Zavodi Litostroj	
Položaj					Kraj na Primorsk. Kratici ustazb. v komerciali			Tomaž Majer		
Amper		Varilni stroji v verigarni							Tona	Boljše usnje
Nikalnica								Ljubljani bačka otok v jadrani		
Del kolesa		Kem. znak za Polonij		Urugvaj	Slov. pi- satelj (France) levršni sveč				Kisik	Kratici delavke v verigarni
Primorski vzdevek		Tulec, škafica				Igra s kartami				
	Belgija	Čerina Vladimir			Poželenje		Kesanje			

Program kina Radovljica za čas od 19. 12. 1975 do 15. 2. 1976

BELI PODOČNIK, italijanski barvni film, 19. 12. ob 20. uri, 21. 12. ob 18. uri

LJUBEZENSKA PESEM, ameriški barvni film, 20. 12. ob 18. uri, 21. 12. ob 20. uri

IN NA KONCU NE OSTANE NIHČE, italijanski barvni kriminalni film, 20. 12. ob 20. uri, 21. 12. ob 16. uri

KLIC DIVJINE, ameriški barvni film, 21. 12. ob 10. uri

TARZANOV BOJ ZA ŽIVLJE-NJE, ameriški barvni pustolovski film, 22. 12. ob 20. uri, 25. 12. in 28. 12. ob 18. uri

KOCKAR, ameriški barvni film, 23. 12. in 28. 12. ob 20. uri, 26. 12. ob 18. uri

POVAMPIRJENI MILES, ameriški zabavni film, 24. 12. ob 20. uri, 27. 12. ob 18. uri, 28. 12. ob 16. uri

LOS AMIGOS, italijanski barvni vestern film, 23. 12. in 27. 12. ob 20. uri

PIKA NOGAVIČKA — PREKO SEDEM VODA, nemški barvni film, 8. 12. ob 10. uri

OD ANDENOV DO PEKLA, italijanski barvni vojni film, 29. 12. ob 20. uri, 2. 1. ob 18. uri, 4. 1. 1976 ob 16. uri

ZLATO, angleški barvni pustolovski film, 30. 12. ob 20. uri, 1. 1. ob 16. uri, 4. 1. ob 18. uri

AVTO CESTA V POSTELJI, danski barvni zabavni film, 31. 12. in 3. 1. ob 20. uri, 1. 1. ob 18. uri

PET BLAZIN ZA ENO NOČ, španski barvni film, 1. 1. in 4. 1. ob 20. uri, 3. 1. ob 18. uri

MORILCI IN PRIČE, ameriški barvni kriminalni film, 2. 1. in 5. 1. ob 20. uri, 2. 1. ob 18. uri

NE JOČI PETER, slovenski film, 4. 1. ob 10. uri

DEČEK IN VIJOLINA, jugoslovanski barvni film, 6. 1. in 9. 1. ob 20. uri, 11. 1. ob 10. uri

MUKE PO MATEJU, jugoslovanski barvni film, 7. 1. ob 20. uri, 10. 1. ob 18. uri

TA ČUDOVITA BITJA, ameriški barvni film, 8. 1. in 10. 1. ob 20. uri, 11. 1. ob 16. uri

QUENTIH DURWARD, ameriški barvni zgodovinski film, 11. 1. in 12. 1. ob 20. uri, 11. 1. ob 18. uri

HUDIČEV VRT, ameriški barvni vestern film, 31. 1. in 15. 1. ob 20. uri, 18. 1. ob 18. uri

LJUBEZEN BREZ OBVEZNO-STI, ameriški barvni film, 14. 1. in 16. 1. ob 20. uri, 18. 1. ob 16. uri

VOHUN, KI JE UNIČIL SVOJE VEZE, ameriški barvni kriminalni film, 17. 1. in 19. 1. ob 20. uri, 18. 1. ob 18. uri

SREČNO KEKEC, slovenski barvni film, 18. 1. ob 10. uri

DUDI VISOKO LETI, kanadski barvni film, 20. 1. in 23. 1. ob 20. uri, 25. 1. ob 16. uri

ZANDYJEVA MLADA, ameriški barvni vestern film, 21. 1. in 24. 1. ob 20. uri, 25. 1. ob 18. uri

ZA KRATEK ČAS

»Zakaj se raje voziš z vlakom kot z avtom?«

»Zato, ker je na železnici manj nesreč. Ni se še zgodilo, da bi lokomotiva prehitevala lokomotivo in da bi strojevod-

POLICIJA NEKAJ SKRIVA, ameriški barvni kriminalni film, 22. 1. in 26. 1. ob 20. uri, 24. 1. ob 18. uri

DOLINA MIRU, slovenski film, 25. 1. ob 10. uri

MOJ PRIJATELJ NENTI, nemški barvni film, 25. 1. in 27. 1. ob 20. uri, 31. 1. ob 18. uri, 1. 2. ob 15. uri

NOČNI PORTIR, italijan. barvni film, 29. 1., 4. 2. in 6. 2. ob 20. uri, 8. 2. ob 18. uri

NAJDALJŠI DAN, ameriški barvni vojni film, 31. 1. ob 20. uri, 1. 2. ob 17. in 20. uri

KRUH IN ČOKOLADA, italijanski barvni film, 30. 1. in 3. 2. ob 20. uri, 7. 2. ob 18. uri

SMRT POD PALMAMI, nemški barvni pustolovski film, 2. 2. in 5. 2. ob 20. uri, 8. 2. ob 16. uri

GOLGO 13, japonski barvni kriminalni film, 7. 2. in 10. 2. ob 20. uri, 15. 2. ob 18. uri

ENOOKI ČARLI, angleški barvni vestern film, 8. 2., 11. 2. in 13. 2. ob 20. uri

SKOZI PUŠČAVO IN GOŠČAVO, poljski barvni pustolovski film, 9. 2. in 12. 2. ob 20. uri, 15. 2. ob 10. uri

TARZAN IN ČRNI PANTER, španski barvni pustolovski film, 14. 2. ob 18. in 20. uri, 15. 2. ob 16. uri

ja med vožnjo poljubljal kurjača.«

Pri kratki pameti drži le dolg jezik korak z uhajajočo resnico. Ne bi bilo resnice brez laži in ne laži brez krivice, še manj krivice brez pravice, najmanj pa pravice brez razuma.

VERIGA je glasilo delovne organizacije Slovenske železarne — Tovarna verig Lesce. Ureja uredniški odbor: Niko Bulut — urednik, Jože Ješe — odgovorni urednik, Malči Brence in Franc Ankerst. Fotografiska oprema Miha Polda. Naklada:

1450 izvodov. Tisk: Tiskarna Ljubljana.

Glasilo je po 7. točki 36. člena Zakona o obdavčenju proizvodov in storitev v prometu (Ur. list SFRJ, št. 33/72) in mnenju sekretariata za informacije SRS, prosto plačila prometnega davka.

REKI O LJUBEZNI

— Ljubezen premaga vse težave.

— Ljubezen nosi dušo, kot nosijo noge telo.

— Kakor sonce ne more biti brez sijaja, tako ljudje ne morejo biti brez ljubezni.

— Ljubezen je nečimrnost in sebičnost od začetka do konca.

— Ne veseli se mnogo, če si ljubljene, temveč, da znaš ljubiti.

— Moški se naveličajo ljubezni, ženske ljubimca.

— Samo tisti je nekaj, ki koga ljubi.

— Prva ljubezen ne ubija, umreš od zadnje.

— Prvi znak resnične ljubezni moškega je plašnost, ženske pa drznost. Oba spola se želita zblížati in vsak prevzame vrlino drugega.

— Iskati pot do ljubezni z razumom je prav tako nesmiselno, kot iskati sonce s svetilko.

— Zakonska ljubezen ustvarja človeštvo, prijateljska ga dopolnjuje, razuzdana ga kvari in ponižuje.

**ČLANKE
ZA NASLEDNJO
ŠTEVILKO
SPREJEMAMO
DO 2. FEBRUARJA
1976**

ENAKOST

Pokopališče je edina zemlja, v kateri vlada enakopravnost. Kadar morajo eni poslušati ukaze drugih, tedaj ni govora o enakosti.

Slabo pri enakosti je to, da se želimo izenačiti samo s tistimi, ki so nad nami.

Vsi ljudje se rode enaki, le redki so tisti, ki jim uspe premagati to pomanjkljivost.

Če natančno pomislimo, smo le vsi goli v svojih oblekah.